

Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym
Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020

**Przewodnik po warunkach udzielenia wsparcia projektów
w ramach
Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa
Podlaskiego na lata 2014-2020**

**Oś VIII. Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej
Działanie 8.6 Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego**

Spis treści:

1	Wstęp	3
2	Lista warunków udzielenia wsparcia – podział funkcjonalny	4
3	Warunki udzielenia wsparcia projektów ubiegających się o dofinansowanie w ramach RPOWP 2014-2020 .7	
	Warunki techniczne- jednolite dla wszystkich typów projektów	7
	Warunki formalne - jednolite dla wszystkich typów projektów	8
	Warunki merytoryczne ogólne- jednolite dla wszystkich typów projektów	12
	Warunki merytoryczne specyficzne- uzależnione od typu projektu.....	24
	Typ 1. OZE	25
	Typ 2. Wymiana źródeł ciepła w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pieców węglowych)	28
	Typ 3. Wymiana pokrycia dachowego z azbestu	29
	Typ 4. Przydomowe oczyszczalnie ścieków	30
	Typ 5. Ochrona bioróżnorodności i klimatu	31
	Typ 6. Społeczność informacyjna	34
	Typ 7. Dziedzictwo kulturowe	35
	Typ 8. Infrastruktura społeczna	37
	Typ 9. Rewitalizacja małej skali	38
	Typ 10. Infrastruktura wychowania przedszkolnego	40

1 Wstęp

Przewodnik po liście warunków udzielenia wsparcia projektów (Przewodnik) został opracowany przez Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w imieniu Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego (IZ) i stanowi szczegółowe wyjaśnienie warunków oceny projektów.

Przewodnik został przygotowany w oparciu o warunki udzielenia wsparcia zaakceptowane przez Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego 2014-2020 (KM RPOWP).

Niniejszy dokument skierowany jest do wszystkich stron procesu wdrażania *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014-2020* (RPOWP 2014-2020). Odbiorcą dokumentu jest również szeroko pojęta opinia publiczna (społeczeństwo województwa podlaskiego), która jest naturalnym recenzentem skuteczności wspierania rozwoju województwa poprzez realizację działań RPOWP.

Najważniejszym celem opracowania i udostępnienia *Przewodnika* jest pomoc potencjalnym Wnioskodawcom w przygotowaniu projektów, które najlepiej wpisują się w cele RPOWP. Wnioskodawcom, którzy będą znali i rozumieli wymogi Programu oraz szczegółowe zasady oceny, powinno być łatwiej konstruować projekty, tj. określać cele oraz wymierne rezultaty swoich przedsięwzięć, dobierać efektywne narzędzia realizacji założonych celów, uwzględniać w projektach oraz dokumentacji aplikacyjnej wymagania formalno-merytoryczne Programu. Założono, że pośrednim efektem tej pomocy będą aplikacje o wyższej jakości.

Zadaniem *Przewodnika* jest także wsparcie samego procesu oceny projektów. Efektem powinna być wyższa jakość procesu oceny, osiągnięta między innymi poprzez większy obiektywizm i jednolitość oceny. Pośrednio wyższa jakość składanych aplikacji oraz spójna metodologia oceny, powinny dodatkowo przyczynić się do skrócenia procesu oceny.

Poprzez zaprezentowanie w *Przewodniku* architektury systemu wyboru projektów, jego założeń, szczegółowego opisu poszczególnych warunków udzielenia wsparcia, IZ realizuje politykę przejrzystości, obiektywizmu, równego dostępu do informacji. *Przewodnik* jest ważnym elementem polityki informacyjnej IZ.

W sensie uwarunkowań formalnych, *Przewodnik* jest wskazówką wyjaśniającą cel zastosowania poszczególnych warunków udzielenia wsparcia oraz metody ich weryfikacji. Ma to ułatwić właściwe zinterpretowanie warunku oraz ewentualne postępowanie w sytuacjach niestandardowych. *Przewodnik* nie ogranicza autonomii IZ, która powinna dokonywać oceny projektów w najlepszej wierze, w oparciu o zatwierdzoną listę warunków udzielenia wsparcia oraz o własne kwalifikacje, wiedzę i doświadczenie.

2 Lista warunków udzielenia wsparcia – podział funkcjonalny

Cele Programu, przekładające się na rozwój województwa podlaskiego, są wynikiem świadomego wyboru dokonanego na podstawie przeprowadzonych analiz, potrzeb oraz korespondują z odpowiednimi strategiami rozwoju województwa w różnych obszarach. Cele te zostały wyartykułowane w RPOWP 2014-2020. Do odpowiednich celów zostały przypisane wymierne, mierzalne wskaźniki ich realizacji. Wskaźniki służą dokonaniu pomiaru stopnia osiągnięcia założonych celów. Wskaźniki są skwantyfikowaną formą prezentacji celów. Stopień realizacji wskaźników powinien wprost odnosić się do stopnia realizacji celów.

Lista warunków udzielenia wsparcia oraz zasady naboru projektów będą jednakowe dla wszystkich konkurujących ze sobą Wnioskodawców projektów dotyczących danej kategorii operacji RPOWP 2014-2020, transparentne oraz niedyskryminujące. Będą one preferować projekty w największym stopniu przyczyniające się do osiągnięcia założonych celów i wskaźników RPOWP 2014-2020, które w konsekwencji przysłużą się rozwojowi regionu.

Lista warunków udzielenia wsparcia projektów ubiegających się o dofinansowanie w ramach RPOWP 2014-2020 (dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego) zatwierdzona przez Zarząd Województwa oraz zaakceptowana przez KM RPOWP dzieli się na:

✓ Warunki techniczne – jednolite dla wszystkich typów projektów

Celem zastosowania tej grupy warunków jest sprawdzenie kompletności złożonej dokumentacji aplikacyjnej, stopień przygotowania i zgodności z wymaganiami określonymi w Ogłoszeniu o naborze. Celem oceny projektów jest eliminacja projektów, które ze względu na niespełnienie warunków technicznych nie mogą zostać dofinansowane.

Warunkiem dopuszczającym projekt do weryfikacji zgodności z warunkami formalnymi jest spełnienie wszystkich warunków technicznych.

✓ Warunki formalne - jednolite dla wszystkich typów projektów

Celem zastosowania tej grupy warunków jest sprawdzenie zgodności poszczególnych projektów z warunkami przyjętymi przez Zarząd Województwa oraz zaakceptowanymi przez KM RPOWP oraz eliminacja projektów, które nie mogą zostać dofinansowane ze względu na brak zgodności z elementarnymi zasadami Działania/konkursu np. niekwalifikowany Wnioskodawca, niekwalifikowalny rodzaj projektu, niewłaściwa lokalizacja projektu, niedopuszczalny termin i okres realizacji projektu, niedopuszczalna wartość projektu i poziom dofinansowania. Bez względu na jakość czy zakładane efekty tych projektów, jeżeli nie spełniają wskazanych wymogów, nie mogą zostać dofinansowane w ramach Działania 8.6 Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego.

Warunkiem dopuszczającym projekt do weryfikacji zgodności z warunkami merytorycznymi jest spełnienie wszystkich warunków formalnych (z wyjątkiem sytuacji, gdy dany warunek/pytanie szczegółowe nie dotyczy danego typu projektu).

✓ Warunki merytoryczne ogólne- jednolite dla wszystkich typów projektów

Celem zastosowania tej grupy warunków jest merytoryczna ocena projektów pod kątem spójności i jednoznaczności treści, zasadności realizacji oraz wykonalności. Ocena w ramach

warunków merytorycznych ogólnych ma na celu odrzucenie projektów sprzecznych wewnątrznie (niespójnych), których nie da się obiektywnie ocenić merytorycznie, lub w których nie da się jednoznacznie zidentyfikować zasadniczych elementów takich, jak rezultaty, działania, wydatki, itp. Odrzucane są również projekty niezasadne z punktu widzenia Wnioskodawcy i Programu, a także projekty niewykonalne, z których treści wynika, że nie mogą być zrealizowane w postaci zaprezentowanej przez Wnioskodawcę. Przyczynami niewykonalności mogą być przeszkody finansowe, techniczne, prawne, operacyjne, itd.

Poszczególne warunki uznaje się za spełnione w przypadku, gdy odpowiedzi na wszystkie szczegółowe pytania opisujące wymogi warunku są twierdzące (z wyjątkiem sytuacji, gdy dany warunek/pytanie szczegółowe nie dotyczy danego typu projektu).

✓ Warunki merytoryczne specyficzne - przypisane do konkretnego typu projektu

Celem zastosowania kolejnej grupy warunków jest wyeliminowanie projektów, które nie spełniają minimalnych wymogów programowych przypisanych do danego typu projektu.

Poszczególne warunki uznaje się za spełnione w przypadku, gdy odpowiedzi na wszystkie szczegółowe pytania opisujące wymogi warunku są twierdzące (z wyjątkiem sytuacji, gdy dany warunek/pytanie szczegółowe nie dotyczy danego typu projektu).

Proces oceny wniosków o dofinansowanie

Ocena	Warunki udzielenia wsparcia	Charakter oceny	Kto dokonuje oceny	Uprawnienia Wnioskodawcy w trakcie procesu oceny wniosku
Ocena spełnienia warunków udzielenia wsparcia	Techniczne	ocena zerojedynkowa (tak/nie/nie dotyczy)	Pracownicy DEFRR/Eksperti	Możliwość dokonania jednokrotnej poprawy wniosku o dofinansowanie, w przypadku stwierdzenia oczywistej omyłki i/lub błędu formalnego.
	Formalne			Brak możliwości dokonywania poprawy wniosku o dofinansowanie.
	Merytoryczne ogólne			Brak możliwości dokonywania poprawy wniosku o dofinansowanie. Oceniający, w przypadku braku jednoznacznego zrozumienia intencji Wnioskodawcy może zwrócić się o doprecyzowanie/wyjaśnienie niezrozumiałych zagadnień.
	Merytoryczne specyficzne			

3 Warunki udzielenia wsparcia projektów ubiegających się o dofinansowanie w ramach RPOWP 2014-2020

Ocena projektów dokonywana jest z uwzględnieniem zapisów ujętych w dokumentacji konkursowej.

Warunki techniczne- jednolite dla wszystkich typów projektów

Ocena w oparciu o warunki techniczne jest pierwszą częścią oceny projektów. Warunki techniczne mają na celu wyeliminowanie projektów, które pod względem technicznym są nieodpowiednio przygotowane.

Ocena przeprowadzana jest metodą zerojedynkową, która zakłada spełnienie warunku (zaznaczenie kolumny „TAK”) lub jego niespełnienie (zaznaczenie kolumny „NIE”). Warunkiem pozytywnej oceny warunków jest spełnienie wszystkich wymagań zawartych w opisie każdego z warunków. Tylko spełnienie wszystkich warunków technicznych umożliwia weryfikację zgodności projektu z warunkami formalnymi.

Lp.	Warunki techniczne
1.	<p>Suma kontrolna wniosku o udzielenie wsparcia w wersji papierowej jest zgodna z wersją elektroniczną przesłaną za pomocą aplikacji GWA2014 (weryfikacja na podstawie Potwierdzenia przesłania wniosku w GWA).</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy suma kontrolna wniosku o udzielenie wsparcia w wersji papierowej jest zgodna z wersją elektroniczną przesłaną za pomocą aplikacji GWA2014 (weryfikacja dokonywana jest na podstawie Potwierdzenia przesłania wniosku w GWA)?</i></p> <p>W ramach warunku dokonuje się weryfikacji, czy przedłożony przez Wnioskodawcę wniosek o dofinansowanie w wersji papierowej oraz elektronicznej zawiera taką samą sumę kontrolną.</p> <p>W ramach warunku nie przewiduje się możliwości dokonania uzupełnienia/korekty.</p>
2.	<p>Złożono wersję papierową i elektroniczną <i>Biznes Planu/Studium Wykonalności/Analizy wykonalności projektu.</i></p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Złożono wersję papierową i elektroniczną Biznes Planu/Studium Wykonalności/Analizy wykonalności projektu.</i></p> <p>W ramach warunku dokonuje się weryfikacji, czy Wnioskodawca przedłożył <i>Biznes Planu/Studium Wykonalności/Analizę wykonalności projektu</i> w wersji papierowej i elektronicznej.</p> <p>W ramach oceny warunku istnieje możliwość dokonania jednorazowej korekty w przypadku nie przedłożenia jednej z wersji: papierowej lub elektronicznej powyższych dokumentów.</p> <p>W przypadku braku przedłożenia przez Wnioskodawcę modelu finansowego, stanowiącego element <i>Studium Wykonalności/Analizy wykonalności projektu</i> zarówno w wersji elektronicznej jak i papierowej, projekt zostaje odrzucony bez możliwości poprawy.</p>
3.	<p>Złożona dokumentacja jest kompletna i wypełniona zgodnie z zasadami wskazanymi w <i>Ogłoszeniu o naborze</i> (dotyczy wniosku o udzielenie wsparcia oraz wszystkich niezbędnych załączników).</p> <p><i>Wymogi warunku:</i></p>

	<p><i>Złożona dokumentacja jest kompletna i wypełniona zgodnie z zasadami wskazanymi w Ogłoszeniu o naborze (dotyczy wniosku o udzielenie wsparcia oraz wszystkich niezbędnych załączników).</i></p> <p>W ramach warunku dokonuje się weryfikacji, czy Wnioskodawca przedłożył kompletną dokumentację aplikacyjną oraz czy dokumentacja została przygotowana zgodnie z zasadami wskazanymi w <i>Ogłoszeniu o naborze</i>.</p> <p>W ramach oceny warunku istnieje możliwość dokonania jednorazowej korekty w zakresie uzupełnienia brakujących załączników lub poprawienia oczywistych omyłek/błędów formalnych.</p>
--	---

Warunki formalne - jednolite dla wszystkich typów projektów

Ocena w oparciu o warunki formalne jest kolejnym etapem oceny projektów. Spełnia rolę pomocniczą w stosunku do oceny w oparciu o warunki merytoryczne. Zasadniczym celem jej przeprowadzenia jest wykluczenie wniosków, które co do zasady nie mogą uzyskać dofinansowania, ponieważ nie spełniają warunków brzegowych określonych w dokumentacji konkursowej oraz wymogów określonych w *Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych RPOWP na lata 2014-2020 (SZOOP)*.

W ramach tej części oceny, nie powinna być weryfikowana jakość projektów, która jest oceniana na podstawie warunków merytorycznych. W ramach oceny tej grupy warunków analiza treści dotyczy wyłącznie weryfikacji kompletności informacji niezbędnej do dokonania oceny w ramach warunków merytorycznych oraz spełnienia przez wniosek zasadniczych wymogów konkursu, wynikających z SZOOP oraz z RPOWP.

Ocena przeprowadzana jest metodą zerojedynkową, która zakłada spełnienie warunku (zaznaczenie kolumny „TAK” lub „NIE DOTYCZY” w przypadku, gdy dany warunek nie dotyczy danego Wnioskodawcy/typu projektu) lub jego niespełnienie (zaznaczenie kolumny „NIE”).

Warunkiem pozytywnej oceny warunków jest spełnienie wszystkich wymagań zawartych w opisie każdego z warunków. Tylko spełnienie wszystkich warunków formalnych umożliwia weryfikację zgodności projektu z warunkami merytorycznymi.

Lp.	Warunki formalne
1.	<p>Wnioskodawca jest kwalifikowany do wsparcia</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Wnioskodawca jest zgodny z typem beneficjenta i spełnia wymogi określone w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 (SZOOP).</i></p> <p>W ramach oceny warunku weryfikuje się, czy Wnioskodawca jest kwalifikowany w ramach Działania/typu projektu – czy znajduje się w katalogu potencjalnych Beneficjentów wskazanych w <i>Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych RPOWP na lata 2014-2020 (SZOOP)</i> oraz w Ogłoszeniu o naborze/warunkach udzielenia wsparcia.</p> <p>Forma prawna Beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 7 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń (Dz. U. 2015 r., poz. 2009).</p>

	<p>Ponadto w odniesieniu do Wnioskodawcy będzie weryfikowane, czy nie zachodzą przestanki określone w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tzn. czy Wnioskodawca nie wykorzystał środków z funduszy europejskich niezgodnie z przeznaczeniem, pobrał ich nienależnie lub w zawyżonej wysokości, bądź wykorzystał je z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych; – art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tzn. czy powierzał do wykonania pracę cudzoziemcowi przebywającemu/cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; – art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary, tzn. czy wobec podmiotu zbiorowego nie orzeczono kary zakazu dostępu do środków, o których mowa w art. 5 ust 3 pkt 1 i 4 ustawy o finansach publicznych; – przepisów zawartych w art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, tzn. czy Wnioskodawca został wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania, albo czy projekt został fizycznie ukończony lub w pełni zrealizowany przed przedłożeniem Instytucji Zarządzającej wniosku o dofinansowanie w ramach programu operacyjnego, niezależnie od tego, czy wszystkie powiązane płatności zostały dokonane przez Beneficjenta (zgodnie z art. 65 ust. 6 rozporządzenia ogólnego). <p>Weryfikacji podlega także, czy Wnioskodawca będący przedsiębiorstwem, nie znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy państwa (w szczególności Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu) (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014), oraz czy na Wnioskodawcy nie ciąży obowiązek zwrotu pomocy publicznej, wynikający z decyzji Komisji Europejskiej uznającej taką pomoc za niezgodną z prawem oraz z rynkiem wewnętrznym (dotyczy projektów objętych pomocą publiczną).</p> <p>Warunek weryfikowany jest w oparciu o wniosek o dofinansowanie oraz fakultatywne/obligatoryjne załączniki i oświadczenia Wnioskodawcy.</p> <p>Niezgodność z tym warunkiem powoduje automatyczne odrzucenie wniosku.</p> <p>Spełnienie warunku powinno być utrzymane od złożenia wniosku o dofinansowanie do końca okresu trwałości projektu. Możliwość odstępstwa od warunku na etapie realizacji projektu i okresu trwałości może wynikać z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zmiany struktury organizacyjno-prawnej, – zmiany statusu Beneficjenta, – innych zmian organizacyjnych wynikających z naturalnego rozwoju Beneficjenta, przy czym każda zmiana powinna być uzasadniona i zaakceptowana przez IZ RPOWP. <p>Niezgodność z tym warunkiem powoduje automatyczne odrzucenie wniosku.</p>
2.	<p>Operacja spełnia wymóg minimalnej/maksymalnej wartości operacji oraz maksymalnego poziomu dofinansowania</p> <p><i>Wymogi warunku:</i></p> <p><i>Warunkiem pozytywnej oceny warunku jest spełnienie poniższych wymagań:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – wartość wydatków kwalifikowalnych projektu nie jest mniejsza niż minimalna i/lub większa niż maksymalna wartość określona w SZOOP lub/i Ogłoszeniu o naborze; – całkowita wartość operacji jest zgodna z zapisami SZOOP lub/i Ogłoszeniu o naborze;

	<ul style="list-style-type: none"> – poziom wnioskowanego wsparcia nie przekracza pułapu lub/i kwoty określonych w SZOOP lub/i w Ogłoszeniu o naborze; – Wnioskodawca wniósł minimalny wymagany wkład własny wskazany w Ogłoszeniu o naborze; – wnioskowana wartość wsparcia nie przekracza wielkości wyliczonej w oparciu o wskaźnik luki finansowej (jeśli dotyczy); – w przypadku operacji objętej pomocą publiczną poziom wsparcia nie przekracza pułapu wynikającego z przepisów dotyczących pomocy publicznej (jeśli dotyczy). <p>W ramach warunku dokonuje się weryfikacji, czy wartość całkowita projektu, wydatków kwalifikowalnych, poziom wkładu własnego mieści się w limicie podanym w <i>Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych RPOWP 2014-2020 (SZOOP)</i> oraz w Ogłoszeniu o naborze/warunkach udzielenia wsparcia. Zmiana wartości projektu wynikająca ze zmiany założeń nie jest możliwa w trakcie oceny projektu. Wyjątek stanowi sytuacja, w której na etapie oceny dokonuje się obniżenia wydatków kwalifikowalnych, w związku ze stwierdzeniem kosztów niekwalifikowalnych i konieczności dokonania zmian w budżecie projektu. Konstruując budżet projektu, Wnioskodawca sam zakłada i wskazuje niezbędne wydatki do jego realizacji.</p> <p>W ramach warunku weryfikowana jest również zgodność wnioskowanej wartości dofinansowania z SZOOP oraz w Ogłoszeniu o naborze/warunkach udzielenia wsparcia. Wartość wnioskowanego dofinansowania nie może przekraczać maksymalnej wartości dofinansowania określonej w konkursie, zarówno, w zakresie wartości nominalnej, jak również udziału % wnioskowanego dofinansowania w wydatkach kwalifikowanych projektu. W przypadku projektów generujących dochód wartość wsparcia nie może przekroczyć wielkości wyliczonej w oparciu o wskaźnik luki finansowej.</p> <p>Jeżeli Wnioskodawca wnioskuje o niedopuszczalną wartość, wniosek nie może zostać zaakceptowany i jest automatycznie odrzucany bez możliwości poprawy.</p> <p>Ponadto w przypadku projektów objętych pomocą publiczną weryfikowana jest czy poziom wsparcia nie przekracza pułapu wynikającego z przepisów dotyczących pomocy publicznej. Zważywszy na fakt, że projekt objęty pomocą publiczną może być finansowany także z innych źródeł publicznych, w ramach warunku weryfikowana jest łączna intensywność wsparcia środkami publicznymi.</p> <p>Warunek weryfikowany jest w oparciu o wniosek o dofinansowanie oraz fakultatywne/obligatoryjne załączniki i oświadczenia Wnioskodawcy.</p> <p>Niespełnienie warunku powoduje automatyczne odrzucenie wniosku.</p>
3.	<p>Wniosek dotyczy rodzaju projektu, który może zostać dofinansowany w ramach konkursu/Działania</p> <p><i>Wymogi warunku:</i></p> <p><i>Warunkiem pozytywnej oceny warunku jest spełnienie poniższych wymagań:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – typ operacji jest zgodny z SZOOP i Ogłoszeniem o naborze; – działalność wnioskodawcy dotycząca projektu nie jest działalnością wykluczoną z możliwości uzyskania wsparcia; – operacja zakłada realizację inwestycji na obszarze objętym LSR, chyba że operacja dotyczy inwestycji polegającej na budowie albo przebudowie liniowego obiektu. <p>W ramach warunku weryfikacji podlega zgodność projektu z typem projektów wskazanym w <i>Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych RPOWP 2014-2020</i> oraz w Ogłoszeniu o naborze/warunkach udzielenia wsparcia.</p>

	<p>Dodatkowo weryfikowany jest rodzaj działalności, której dotyczy projekt oraz zgodność z warunkami konkursu.</p> <p>Przedmiot realizacji projektu nie może dotyczyć rodzajów działalności wykluczonych z możliwości uzyskania pomocy finansowej, o których mowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w art. 1 Rozporządzenia KE (UE) Nr 651/2014, - w art. 3 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady (UE) NR 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu "Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006). <p>Należy dodać, że we wniosku o dofinansowanie oprócz odpowiedniego zaznaczenia/oświadczenia, Wnioskodawca powinien także scharakteryzować (opisać) projekt w sposób umożliwiający jego jednoznaczną identyfikację.</p> <p>Rodzaj działalności Wnioskodawcy weryfikowany jest na podstawie informacji zawartych we wniosku oraz innych dokumentach.</p> <p>Jeżeli Wnioskodawca wskaże rodzaj projektu niezgodny z wymogami konkursu, wniosek zostaje automatycznie odrzucony.</p> <p>Kolejnym elementem oceny niniejszego warunku jest zweryfikowanie, czy lokalizacja projektu (miejsce realizacji projektu) jest zgodna z wymogami określonymi w SZOOP oraz w Ogłoszeniu o naborze/warunkach udzielenia wsparcia. W przypadku, gdy z informacji zawartych we wniosku wynika, iż projekt realizowany będzie poza obszarem objętym LSR, wniosek zostaje automatycznie odrzucony (wyjątek stanowi projekt polegający na budowie albo przebudowie liniowego obiektu budowlanego, którego odcinek będzie zlokalizowany poza tym obszarem).</p>
4.	<p>Termin i okres realizacji projektu jest zgodny z zasadami dofinansowania w ramach RPOWP</p> <p><i>Wymogi warunku:</i></p> <p><i>Wskazany przez wnioskodawcę termin rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektu jest zgodny z zapisami Ogłoszenia o naborze.</i></p> <p><i>Operacja nie została ukończona lub zrealizowana, zgodnie z art. 65 ust. 6 Rozporządzenia 1303/2013 - przed złożeniem wniosku.</i></p> <p>W ramach oceny spełniania warunku weryfikowane jest, czy wskazane przez Wnioskodawcę terminy rozpoczęcia, zakończenia oraz okres realizacji projektu są zgodne z ogłoszeniem o naborze/ warunkami udzielenia wsparcia.</p> <p>W przypadku wskazania przez Wnioskodawcę terminów niezgodnych z ogłoszeniem o naborze/ warunkami udzielenia wsparcia, wniosek jest odrzucany z powodu niespełnienia warunku formalnego obligatoryjnego – weryfikacja dokonywana jest na podstawie wniosku o dofinansowanie.</p> <p>Spełnienie warunku powinno być utrzymane od złożenia wniosku o dofinansowanie do końca okresu trwałości projektu. Możliwość odstępstwa od warunku na etapie realizacji projektu może wynikać z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – braku wyłonienia wykonawców/dostawców z przyczyn niezależnych od Beneficjenta, – innych zdarzeń losowych nieleżących po stronie Beneficjenta, <p>przy czym każda zmiana powinna być uzasadniona i zaakceptowana przez IZ RPOWP.</p> <p>Dodatkowo w ramach warunku weryfikowane jest czy projekt nie został ukończony lub zrealizowany, zgodnie z art. 65 ust. 6 Rozporządzenia 1303/2013 - przed złożeniem wniosku o dofinansowanie.</p>

	W przypadku stwierdzenia na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie, iż projekt został zakończony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie wniosek zostaje automatycznie odrzucony bez możliwości poprawy.
5.	<p>Grupa docelowa spełnia warunki konkursu/Działania</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Grupa docelowa jest zgodna z katalogiem grup docelowych wskazanych w SZOOP.</i></p> <p>W ramach warunku weryfikowane jest czy wskazana grupa docelowa jest zgodna ze <i>Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych RPOWP 2014-2020</i> oraz z ogłoszeniem o naborze/warunkami udzielenia wsparcia.</p> <p>W przypadku stwierdzenia na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie, Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu, iż Wnioskodawca wskazał grupę docelową niezgodną z <i>Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych RPOWP 2014-2020</i> oraz z ogłoszeniem o naborze/warunkami udzielenia wsparcia wniosek zostaje automatycznie odrzucony bez możliwości poprawy.</p>
6.	<p>Operacja spełnia dodatkowe warunki udzielenia wsparcia</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Operacja spełnia dodatkowe warunki udzielenia wsparcia, które zostały wskazane w Ogłoszeniu o naborze.</i></p> <p>W ramach warunku weryfikowane jest, czy projekt spełnia dodatkowe warunki, które zostały wskazane w Ogłoszeniu o naborze/warunkach udzielenia wsparcia.</p> <p>Istnieje możliwość jednorazowej korekty/uzupełnienia uzależniona od warunków wpisanych w Ogłoszeniu o naborze/warunkach udzielenia wsparcia.</p>

Warunki merytoryczne ogólne- jednolite dla wszystkich typów projektów

Warunki merytoryczne ogólne odnoszą się do treści merytorycznej wniosku, w tym jego założeń, planowanych działań oraz rezultatów. Weryfikacja projektów z zastosowaniem warunków merytorycznych ogólnych ma na celu wykluczenie projektów niewykonalnych przy założeniach (działaniach i rezultatach) opisanych przez Wnioskodawcę, również z uwzględnieniem wszelkich wymogów programowych (także projektów, których wykonalności nie można jednoznacznie ocenić i potwierdzić).

Wykonalność projektu oceniana jest na podstawie przedstawionych przez Wnioskodawcę informacji oraz dokumentów (załączników). Oceniana jest w takiej formule, jaką założył Wnioskodawca tzn. projekt być może byłby wykonalny po jego modyfikacji, ale jeżeli nie jest wykonalny w takim stanie jak go przedstawił Wnioskodawca, nie może zostać dofinansowany. Niedopuszczalna jest modyfikacja treści merytorycznych wniosków. Ze względu na charakter oceny oraz bardzo szeroki zakres ocenianych zagadnień Oceniający może jednak wezwać Wnioskodawcę o wyjaśnienie kwestii, które wymagają doprecyzowania. Wyjaśnienia jednak nie są elementem uzupełnienia wniosku, są jedynie pewną interpretacją treści, faktów, itp. Wyjaśnienia nie mogą korygować (zmieniać) informacji zawartych we wniosku, np.: skutkować zamianą oceny na pozytywną w ramach warunków merytorycznych. Ocena w ramach warunków merytorycznych ogólnych eliminuje projekty, które nie realizują minimalnych założeń programowych wynikających z celów RPOWP 2014-2020. Często są to projekty, których niektóre rezultaty (efekty) są sprzeczne z celami RPOWP 2014-2020.

Ocena przeprowadzana jest metodą zerojedynekową (z przypisanymi wartościami logicznymi „TAK”, „NIE” lub w sytuacji, gdy dany warunek/pytanie szczegółowe nie dotyczy danego typu projektu „NIE DOTYCZY”). Poszczególne warunki uznaje się za spełnione w przypadku, gdy odpowiedzi na wszystkie szczegółowe pytania opisujące wymogi warunku są twierdzące (z wyjątkiem sytuacji, gdy dany warunek/pytanie szczegółowe nie dotyczy danego typu projektu). W przypadku zaznaczenia przynajmniej jednej odpowiedzi „NIE” w ramach oceny warunków merytorycznych ogólnych, wniosek jest odrzucany z powodu nie spełnienia warunków merytorycznych.

L.p.	Warunki merytoryczne ogólne
1.	<p>Spójność informacji wykazanych w dokumentacji aplikacyjnej</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy informacje niezbędne do dokonania oceny projektu i sposobu jego realizacji zawarte w złożonej dokumentacji są jednoznaczne i spójne?</i></p> <p>Warunek dot. spójności odnosi się do oceny, czy informacje w złożonym wniosku oraz załącznikach nie są ze sobą sprzeczne oraz czy nie występują sprzeczności wewnątrz poszczególnych dokumentów. Celem zastosowania tego warunku jest zabezpieczenie jednoznaczności opisu projektu, jego założeń, działań i rezultatów. Ujawnione niespójności małej wagi, nie muszą skutkować negatywną oceną warunku. Oceniający może wezwać Wnioskodawcę do wyjaśnienia/skorygowania rozbieżności. W przypadku niespójności istotnych treści wniosku/załączników niedających możliwości dokonania obiektywnej, jednoznacznej oceny wniosku, wniosek powinien zostać odrzucony z powodu niespełnienia warunku.</p> <p>Warunek weryfikowany jest w oparciu o wniosek o dofinansowanie oraz fakultatywne/obligatoryjne załączniki i oświadczenia Wnioskodawcy.</p>
2.	<p>Wnioskodawca wiarygodnie uzasadnił, konieczność realizacji projektu oraz związek celów projektu z celami Osi/Działania</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy Wnioskodawca wiarygodnie uzasadnił konieczność realizacji operacji?</i> <i>Czy operacja jest zgodna z celem(-ami) określonym(-nymi) w RPOWP 2014-2020/SZOOP, a jej realizacja pozwoli na osiągnięcie zakładanych wskaźników?</i> <i>Czy Wnioskodawca uzasadnił potrzebę finansowania operacji środkami publicznymi?</i></p> <p>W ramach oceny warunku weryfikowane jest uzasadnienie realizacji projektu - zarówno z punktu widzenia Wnioskodawcy, jak i celów RPOWP. Wnioskodawca powinien wskazać podstawę podjęcia decyzji o realizacji projektu, wyartykułować i opisać cele realizacji projektu, określić problemy, które zostaną rozwiązane dzięki realizacji projektu, skutki nie zrealizowania projektu oraz wyjaśnić, czy projekt jest optymalnym narzędziem do osiągnięcia założonych celów (analiza opcji) itp. Uzasadnienie powinno mieć poparcie w faktach i liczbach oraz być wynikiem przeprowadzonych analiz. Niewystarczające są ogólne stwierdzenia i truizmy.</p> <p>Wnioskodawca powinien również wskazać związek celów projektu z przyjętymi wskaźnikami produktu i rezultatu. Ten związek musi być logiczny - zależność przyczynowo-skutkowa. Wnioskodawca powinien także opisać, w jaki sposób realizacja projektu przyczyni się do realizacji celów RPOWP. Właściwa prezentacja celów projektu pozwoli na łatwą ich identyfikację oraz przełożenie na konkretne wartości. Każda kwantyfikowana wartość celu (wskaźnik) musi mieć swój odpowiednik w postaci wyznaczonego celu, ale nie każdy cel musi być przedstawiony w postaci liczbowej, gdyż niektóre cele mogą być celami jakościowymi, w związku z tym nie da się ich zapisać w postaci wskaźników mierzalnych.</p>

	<p>Wskaźniki produktu rozumiane są, jako bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia mierzony konkretnymi wielkościami.</p> <p>Wskaźniki rezultatu opisują natomiast zmiany w sytuacji Beneficjenta, jego otoczeniu bądź ostatecznych odbiorców, jakie nastąpiły w wyniku zrealizowania projektu.</p> <p>W celu racjonalnego oszacowania wskaźników kluczowych/specyficznych dla Programu oraz wskaźników specyficznych dla projektu zasadne jest wykorzystanie dokumentu <i>Metodologia szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020</i>, dostępnego na stronie www.rpo.wrotapodlasia.pl (zakładka <i>O programie</i>> <i>Zapoznaj się z prawem i dokumentami</i>> <i>Typ dokumentu: programowe</i>).</p> <p>W ramach weryfikacji warunku istnieje możliwość dokonania korekty w zakresie uzupełniania wskaźników we wniosku/skorygowania ich wartości docelowych do poziomu uzasadnionego zapisami dokumentacji aplikacyjnej oraz wyjaśnieniami na etapie oceny projektu.</p> <p>Spełnienie warunku powinno być utrzymane od złożenia wniosku o dofinansowanie do końca okresu trwałości projektu.</p> <p>Możliwość odstępstwa od założonych wartości docelowych i terminu ich osiągnięcia w trakcie realizacji projektu oraz w okresie trwałości może wynikać z wystąpienia siły wyższej niż leżącej po stronie Beneficjenta, przy czym każda zmiana powinna być uzasadniona i zaakceptowana przez IZ RPOWP. W innym przypadku współfinansowanie UE będzie podlegało pomniejszeniu proporcjonalnie do nieosiągniętych wskaźników/celów projektu w sposób określony w Umowie o dofinansowanie projektu obowiązującej na moment realizacji projektu.</p> <p>Ponadto może wystąpić sytuacja, że pomimo deklaracyjnych informacji podanych przez Wnioskodawcę, z samej istoty/charakteru projektu wynika, że jego podstawowy cel jest inny niż cel wskazany przez Wnioskodawcę. Wówczas wniosek zostanie odrzucony z powodu niespełnienia warunku.</p> <p>W ramach warunku należy również zweryfikować, czy Wnioskodawca wykazał i wiarygodnie uzasadnił potrzebę finansowania projektu środkami publicznymi.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zamieszczonych we wniosku o dofinansowanie oraz na podstawie fakultatywnych/obligatoryjnych załączników i oświadczeń Wnioskodawcy.</p>
3.	<p>Kwalifikowalność wydatków</p> <p><i>Wymogi warunku:</i></p> <p><i>Czy wskazane wydatki kwalifikowane operacji są zgodne z zasadami finansowania operacji w ramach działania/konkursu?</i></p> <p><i>Czy wskazane wydatki kwalifikowane projektu są identyfikowalne i wystarczająco szczegółowe?</i></p> <p><i>Czy wydatki kwalifikowalne operacji są niezbędne do realizacji celów operacji?</i></p> <p><i>Czy operacja nie jest współfinansowana z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub jakiegokolwiek innego unijnego instrumentu finansowego- nie zachodzi podwójne finansowanie operacji?</i></p> <p><i>Czy planowany zakres i warunki stosowania cross-financingu są zgodne z zapisami SZOOP?</i></p> <p>Na etapie oceny wniosku o dofinansowanie dokonywana jest ocena kwalifikowalności planowanych wydatków. Przyjęcie danego projektu do realizacji i podpisanie z Beneficjentem Umowy o dofinansowanie nie oznacza, że wszystkie wydatki, które Beneficjent przedstawi we wniosku o płatność w trakcie realizacji projektu, zostaną poświadczane, zrefundowane lub rozliczone (w przypadku systemu zaliczkowego). Ocena kwalifikowalności poniesionych</p>

wydatków jest prowadzona także po zakończeniu realizacji projektu w zakresie obowiązków nałożonych na Beneficjenta Umową o dofinansowanie oraz wynikających z przepisów prawa.

Sam rodzaj wydatku nie świadczy jeszcze o jego kwalifikowalności. Trzeba pamiętać, że wydatek będzie kwalifikowany, gdy będzie zasadny, adekwatny i racjonalny w odniesieniu do realizacji konkretnego projektu. Osoba oceniająca dokonuje oceny w powyższym zakresie w oparciu o znajomość zapisów we wniosku aplikacyjnym oraz załącznikach. Trzeba podkreślić, że aby ocena warunku mogła zostać w ogóle dokonana, wydatki powinny być precyzyjnie i jednoznacznie zaprezentowane nie tylko co do wartości, ale w szczególności niezbędności.

W sytuacji, gdy w wydatkach kwalifikowalnych ujęto koszty wykluczone z możliwości dofinansowania, a ich udział w ogólnej wartości wydatków kwalifikowanych będzie znaczący, Oceniający może negatywnie ocenić ten warunek. Należy mieć na uwadze, że zakwestionowanie znacznej wartości wydatków kwalifikowalnych może prowadzić do istotnego zmniejszenia nominalnej wartości dofinansowania. Na omawianym etapie oceny wniosku niedopuszczalna jest zmiana wnioskowanej intensywności wsparcia. Może to prowadzić do sytuacji, że projekt przestanie być wykonalny ze względu na niedostateczne wartości wskazanych źródeł finansowania lub wartość kwalifikowalnej części projektu spadnie poniżej minimalnej wartości określonej w Warunkach udzielenia wsparcia. W przypadku, kiedy będą to nieznaczące zmiany w Oceniający może wezwać Wnioskodawcę do poprawy wniosku, tj. przesunięcia zakwestionowanych wydatków do wydatków niekwalifikowalnych lub usunięcia ich poza projekt. Zmniejszenie wartości kosztów kwalifikowalnych nie może przekroczyć 25 % kosztów kwalifikowalnych. Skutkiem będzie również zmiana innych elementów wniosku będąca następstwem tej poprawy. Należy jednak pamiętać, że wprowadzenie korekty kosztów kwalifikowalnych jest możliwe tylko w przypadku jednoznacznego potwierdzenia możliwości sfinansowania zwiększonych środków własnych (w tym kosztów kwalifikowalnych) wraz z podaniem źródła ich pochodzenia.

W przypadku określenia wydatków projektu w sposób zbyt ogólny, nieprecyzyjny, niespójny - gdzie nie można dokonać jednoznacznej weryfikacji wydatków, osoba oceniająca powinna odrzucić projekt ze względu na niespełnienie warunku. Przykłady zbyt ogólnego określenia wydatków projektu: prace budowlane, zakup środków trwałych, zakup wartości niematerialnych i prawnych, itd. W takich przypadkach trudno odnieść się do racjonalności, adekwatności i efektywności wydatków, kiedy nie wiadomo dokładnie, co Wnioskodawca zamierza nabyć w ramach projektu. Jeżeli Wnioskodawca zamierza budować bądź rozbudowywać, powinien wskazać np. etapy prac budowlanych oraz je scharakteryzować. Zaś w przypadku nabycia środków trwałych, należy wymienić ten sprzęt i podać jego ogólną charakterystykę.

Przy określaniu katalogu kosztów kwalifikowalnych zastosowanie mają zapisy *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Warunków udzielenia wsparcia (wytyczne dotyczące kwalifikowalności)*.

Przykładowo, w ramach konkursów z Działania 8.6 nie ma możliwości kwalifikowania kosztów pośrednich, tj. kosztów, które nie są związane ściśle z przedmiotem projektu, np. kosztów promocji projektu w postaci tablic informacyjnych, kosztów zarządzania/administrowania, czy usług doradczych.

Przy kwalifikowaniu podatku VAT należy uwzględnić ustalenia Trybunału Sprawiedliwości UE (TSUE) z dnia 29 września 2015 r., związane z wyrokiem w sprawie prejudycjalnej C-276/14 oraz uchwałę Naczelnego Sądu Administracyjnego (NSA) z dnia 26.10.2015 r., sygn. akt I FPS 4/15. Podatek VAT należy kwalifikować jedynie w przypadkach, które nie budzą najmniejszych wątpliwości prawnych i w których nie istnieje żadna potencjalna możliwość odzyskania tego podatku, bez względu na możliwy prawnie model realizacji projektu. Beneficjent, który uzna

	<p>VAT za wydatek kwalifikowalny zobowiązany jest do przedstawienia w dokumentacji aplikacyjnej szczegółowego uzasadnienia zawierającego podstawę prawną wskazującą na brak możliwości obniżenia VAT należnego o VAT naliczony zarówno na dzień sporządzania wniosku o dofinansowanie, jak również mając na uwadze planowany sposób wykorzystania w przyszłości (okresie realizacji projektu oraz w okresie trwałości projektu) majątku wytworzonego w związku z realizacją projektu. Powyższa deklaracja wraz z uzasadnieniem powinna być ujęta co najmniej w <i>Oświadczeniu o kwalifikowalności VAT</i> zgodnie z wzorem IZ RPOWP.</p> <p>Dodatkowo, w celu potwierdzenia wiarygodności przedstawionej deklaracji, zalecanym załącznikiem na etapie aplikowania jest interpretacja indywidualna właściwej Izby Skarbowej wydana w przedmiotowym zakresie. Jednakże w przypadku nie przedłożenia przedmiotowej opinii do dokumentacji aplikacyjnej Wnioskodawca jest zobowiązany przedłożyć ją przed podpisaniem Umowy lub najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność (w takiej sytuacji niezbędnym dokumentem na etapie Umowy jest przedłożenie kserokopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem wniosku o wydanie interpretacji. Podatek VAT zadeklarowany przez Wnioskodawcę do wydatków kwalifikowalnych nie będzie rozliczany w składanych wnioskach o płatność do momentu przedłożenia indywidualnej interpretacji podatkowej).</p> <p>Ocena zasadności i racjonalności wydatków projektu polega na stwierdzeniu, czy dana pozycja budżetowa jest niezbędna i czy wartość tej pozycji jest racjonalna? Czy wydatki kwalifikowane służą bezpośrednio realizacji celów projektu, czy są ekonomicznie uzasadnione, czy są efektem świadomego wyboru, analizy opcji? Czy nie można zrealizować projektu, zakresu rzeczowego tańszym kosztem?</p> <p>W ramach warunku weryfikowane jest czy operacja nie jest współfinansowana z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub jakiegokolwiek innego unijnego instrumentu finansowego - tzn. czy nie zachodzi podwójne finansowanie operacji.</p> <p>Ponadto w przypadku realizacji inwestycji z zastosowaniem cross-finansingu weryfikuje się czy planowany zakres i warunki są zgodne z zapisami SZOOP i Ogłoszeniem o naborze/warunkami udzielenia wsparcia.</p> <p>Warunek jest sprawdzany w szczególności na podstawie zaprezentowanych informacji we wniosku o dofinansowanie oraz na podstawie fakultatywnych/obligatoryjnych załączników i oświadczeń Wnioskodawcy.</p>
4.	<p>Wykonalność techniczna projektu</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy Wnioskodawca posiada niezbędne prawa własności, pozwolenia, decyzje OOS, licencje itp. niezbędne do realizacji operacji, a w przypadku braku konieczności przedkładania przedmiotowych dokumentów na etapie aplikowania uprawdopodobnił ich uzyskanie?</i> <i>Czy harmonogram realizacji operacji jest racjonalny i wykonalny?</i></p> <p>W ramach warunku weryfikowana jest wykonalność techniczna projektu: czy Wnioskodawca posiada wszystkie niezbędne z punktu widzenia procesu inwestycyjnego pozwolenia, koncesje, decyzje, prawa własności, licencje itp. W przypadku, gdy Wnioskodawca nie posiada jeszcze wszystkich niezbędnych decyzji, pozwoleń i praw własności powinien w sposób wiarygodny opisać i uzasadnić we wniosku o dofinansowanie z jakich powodów wystąpiły opóźnienia oraz podać termin uzyskania przedmiotowych dokumentów. Oceniający w ramach niniejszego warunku ocenia kompletność dokumentacji, a w przypadku dostarczenia niepełnej dokumentacji, weryfikuje wiarygodność uzasadnienia. W przypadku nieposiadania lub braku uprawdopodobnienia uzyskania przez Wnioskodawcę niezbędnych praw własności, decyzji, pozwoleń, koncesji i licencji projekt nie spełnia niniejszego warunku. Dokumentem, którego dostarczenie na etapie składania wniosku nie jest obligatoryjne, jest prawomocne pozwolenie</p>

na budowę - dopuszcza się jego dostarczenie przed podpisaniem Umowy o dofinansowanie, jednakże powinno to zostać opisane we wniosku o dofinansowanie.

Przykładem niespełnienia powyższego wymogu może być brak planu zagospodarowania terenu i jednoczesny brak decyzji o warunkach zabudowy, w sytuacji, kiedy projekt dotyczy inwestycji budowlanej w konkretnej lokalizacji. Nie ma pewności, że odpowiedni obiekt może w tej lokalizacji powstać, nie ma też pewności, kiedy ta kwestia zostanie uregulowana.

Spełnienie warunku powinno być utrzymane od złożenia wniosku o dofinansowanie do końca okresu trwałości projektu. Możliwość odstępstwa od warunku dotyczącego posiadania niezbędnych praw, pozwoleń decyzji w trakcie realizacji projektu oraz w okresie trwałości może wynikać z:

- wprowadzenia zmian w zakresie rzeczowym projektu skutkujących koniecznością uzyskania praw, pozwoleń, licencji, itp.,
- wprowadzania zmian w zakresie rozwiązań budowlanych zastosowanych w infrastrukturze, jednakże niepowodujących zmian funkcjonalno-użytkowych obiektu budowlanego, wymagających uzyskania nowej decyzji lub oświadczenia projektanta dotyczącego zgody na wprowadzenie proponowanych zmian przez Beneficjenta,
- zmiany lokalizacji miejsca realizacji projektu lub elementów infrastruktury powstałej/zakupionej w wyniku realizacji projektu bez zmiany obszaru objętego LSR i granic administracyjnych województwa,
- zmiany rozmieszczenia środków trwałych/wartości niematerialnych i prawnych w wyniku realizacji projektu bez zmiany obszaru objętego LSR i granic administracyjnych województwa,

przy czym każda zmiana powinna być uzasadniona i zaakceptowana przez IZ RPOWP.

W ramach warunku ocenie podlega także zasadność zaproponowanych w projekcie rozwiązań technicznych (parametry techniczne urządzeń, technologia, innowacyjność, materiały itp.). To samo dotyczy planowanego harmonogramu działań, itd. Może się zdarzyć, że Wnioskodawca założy nierealne terminy realizacji projektu. Może się zdarzyć, że koncepcja projektu zostanie oparta o uwarunkowania prawne, których jeszcze nie ma, lub które zostaną zmienione w najbliższej przyszłości.

W zakresie zmiany okresu realizacji projektu istnieje możliwość dokonania korekty w następującym zakresie:

- braku wyłonienia wykonawców/dostawców z przyczyn niezależnych od Beneficjenta,
- innych zdarzeń losowych nieależących po stronie Beneficjenta,

przy czym każda zmiana powinna być uzasadniona i zaakceptowana przez IZ RPOWP.

W ramach warunku weryfikowana jest także kompletność dokumentacji dotyczącej procedury przeprowadzonego postępowania związanego z oddziaływaniem projektu na środowisko, a także jej zgodność z dyrektywami UE oraz prawem krajowym. Oceniający weryfikuje także zgodność pozwolenia na budowę (jeśli zostało dołączone) z dokumentacją środowiskową. W przypadku, gdy Wnioskodawca na etapie składania wniosku błędnie założył, iż inwestycja zawarta w projekcie nie jest zaliczana ani do I ani do II grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i/lub nie dołączył wymaganej dokumentacji, na etapie oceny w oparciu o warunki merytoryczne dopuszcza się możliwość uzupełnienia dokumentacji i przedłożenia decyzji środowiskowej.

Zakres wymaganej dokumentacji środowiskowej wynika również z zapisów *Komunikatu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 27 grudnia 2016 r. w sprawie uchylecia wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie dokumentowania postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych*. Przedmiotowe wytyczne zostają uchylone z dniem 19 stycznia 2017 r. W związku z tym IOK podjęła decyzję o ograniczeniu dokumentacji

	<p>dotyczącej postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, która pozwala ocenić zgodność projektu z przepisami prawa ochrony środowiska. Ułatwienia zakładają m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - likwidację obowiązku przedstawiania załącznika pn. <i>Zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000</i> dla projektów, dla których uzyskano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, przeprowadzono ponowną OOS i/lub ocenę oddziaływania na obszar Natura 2000; - likwidację obowiązku przedstawiania załącznika pn. <i>Zaświadczenie organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną</i>. Weryfikacja zgodności projektu z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej będzie oparta przede wszystkim o inne dokumenty typu decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, czy Formularz w zakresie oceny oddziaływania na środowisko. <p>W przypadku, gdy przedstawione dane będą niedostatecznie szczegółowe, IZ RPOWP zastrzega sobie prawo do zażądania od Wnioskodawcy dostarczenia zaświadczenia wydanego przez właściwy organ (RDOŚ). Wnioskodawca może zostać wezwany do uzupełnienia dokumentacji zarówno w trakcie oceny, jak i przed podpisaniem Umowy.</p> <p><u>W związku z faktem, iż IZ RPOWP dopuszcza możliwość przedłożenia dokumentacji potwierdzającej przeprowadzenie postępowania środowiskowego (adekwatnej do danego rodzaju inwestycji) do momentu podpisania Umowy o dofinansowanie, brak ww. dokumentów w przedmiotowym zakresie na etapie aplikowania nie będzie skutkować niespełnieniem niniejszego warunku.</u></p> <p>Realizacja założeń projektu powinna również uwzględniać problematykę łagodzenia i adaptacji do zmian klimatu. Realizacja projektów powinna obejmować stosowanie, już na etapie projektowania, odpowiednich rozwiązań zapewniających odporność wspieranej infrastruktury na zjawiska związane ze zmianami klimatu i powiązane z tym zagrożenia klęskami i katastrofami naturalnymi (zwiększone ryzyko powodziowe, susze, upały, ekstremalne zjawiska powodziowe itp.). Ważne w kontekście wspieranej infrastruktury jest również jej powiązanie z działaniami prowadzonymi na rzecz zapobiegania i zarządzania ryzykiem. Problematyka została omówiona w opracowanym przez Ministerstwo Środowiska na wniosek Ministerstwa Rozwoju <i>Poradniku przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe</i> (dostępny na stronie klimada.mos.gov.pl > Adaptacja do zmian klimatu > Perspektywa finansowa 2014-2020).</p> <p>Warunek weryfikowany jest w oparciu o wniosek o dofinansowanie oraz fakultatywne/obligatoryjne załączniki i oświadczenia Wnioskodawcy.</p>
5.	<p>Wykonalność finansowa projektu</p> <p><i>Wymogi warunku:</i></p> <p><i>Czy prognozy finansowe zostały sporządzone zgodnie z zasadami określonymi w Ogłoszeniu o naborze i nie zawierają istotnych błędów rachunkowych?</i></p> <p><i>Czy w prognozach finansowych prawidłowo ujęto wszystkie istotne finansowe elementy operacji i uzasadniono przyjęte wielkości (wartość przychodów, kosztów, składników majątku i pasywów)?</i></p> <p><i>Czy zapewniona jest płynność finansowa realizacji operacji?</i></p> <p>W ramach warunku weryfikowana jest wykonalność finansowa projektu. Ocena wykonalności i wiarygodności projektu oparta jest na analizie prezentowanych założeń finansowych oraz prognoz finansowych projektu. Zaprezentowana analiza powinna uwzględniać również uwarunkowania rynkowe danej branży oraz specyfikę projektu ujmując ilościowe i jakościowe skutki realizacji projektu w oparciu o wszystkie istotne środowiskowe, gospodarcze i społeczne efekty prezentując je, jeżeli to możliwe w kategoriach ilościowych. Wnioskodawca powinien być świadomy, że jeżeli zaprezentowane informacje finansowe zawierają elementarne błędy,</p>

	<p>to ocena wykonalności finansowej może nie być miarodajna lub może być niemożliwa. W praktyce mogą występować błędy poważne i drobne uchybienia. Do Oceniającego należy ocena, czy i w jakim stopniu występujące błędy wpływają na wiarygodność prognoz finansowych i na realną wykonalność projektu w zakresie oraz terminach opisanych we wniosku. Możliwe są sytuacje, kiedy Oceniający stwierdzi, że pomimo wystąpienia drobnych błędów (np. arytmetycznych), realizacja projektu nie jest zagrożona. Jeżeli Wnioskodawca w prognozach finansowych nie uwzględni zasadniczych finansowych elementów projektu, Oceniający może stwierdzić, że projekt jest niewykonalny lub nie jest możliwa obiektywna ocena wykonalności projektu. To samo dotyczy przypadków, kiedy odpowiednie wartości zostaną uwzględnione w innej wysokości niż wynika to z informacji podanych we wniosku (np. budżet projektu, źródła finansowania projektu, itp.). Na etapie oceny prognoz finansowych może zostać również ujawniona sprzeczność odnośnie terminów ponoszenia wydatków (niezgodność z harmonogramem realizacji projektu).</p> <p>W ramach warunku Wnioskodawca może dokonać poprawy w następującym zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skorygowanie okresu odniesienia w ramach analizy finansowej, przy czym nie dotyczy to okresu trwałości projektu, - wielkości zastosowanej stopy dyskontowej, - wielkości przyjętych stawek amortyzacyjnych, - uzupełnienie brakujących tabel finansowych w układzie <i>Wnioskodawca z Projektem</i>, - błędy rachunkowe/arytmetyczne. <p>Odrębną kwestią, poza błędami mogącymi wystąpić w analizie i prognozie finansowej, jest ocena wiarygodności przedstawionych informacji (założeń). Prognoza finansowa może być sporządzona formalnie poprawnie, jednak może opierać się na niewiarygodnych założeniach. Zatem Wnioskodawca w dokumentacji aplikacyjnej powinien opisać je w sposób szczegółowy, uprawdopodobniający osiągnięcie wykazanych wielkości/efektów. Brak powyższych informacji może skutkować, iż nie będzie możliwa ocena wiarygodności założeń, a tym samym nie będzie można potwierdzić wykonalności finansowej. Na potrzeby stwierdzenia wiarygodności analiz i prognoz finansowych weryfikowana jest spójność danych finansowych, ich wzajemna zależność oraz uzasadnienie przyjęcia poszczególnych wartości wpływów, wydatków, przychodów, kosztów, składników majątku i źródeł finansowania majątku. Szczególną uwagę przy uzasadnieniu przyjętych wartości należy zwrócić na pozycje, które ulegają istotnym zmianom w stosunku do danych historycznych.</p> <p>Zarówno poprawność prezentowanych prognoz finansowych, jak również ich wiarygodność mają wpływ na potwierdzenie wykonalności finansowej projektu. W ramach warunku weryfikacji poddana zostanie również, czy analiza finansowa projektu została wykonana z uwzględnieniem metodologii określonej w <i>Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 18 marca 2015 r. w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020</i> (jeśli dotyczy danego projektu).</p> <p>W ramach warunku ocenie podlega także realność oraz wiarygodność źródeł finansowania projektu oraz płynność realizacji projektu. Błędy w prognozie finansowej mogą wskazywać, że Wnioskodawca nie będzie miał płynności, pomimo, że ją deklaruje.</p> <p>Wniosek w ramach niniejszego warunku podlega ocenie na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie, pozostałych załącznikach do dokumentacji aplikacyjnej, w tym Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz modelu finansowym/arkuszach kalkulacyjnych.</p>
6.	<p>Wnioskodawca zapewni trwałość projektu (jeśli dotyczy)</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> Czy Wnioskodawca uwiarygodnił utrzymanie trwałości operacji?</p>

	<p><i>Czy z przedstawionych przez Wnioskodawcę dokumentów wynika, iż cele operacji zostaną utrzymane po zakończeniu realizacji oraz że operacja nie będzie poddana znaczącym modyfikacjom?</i></p> <p>W ramach warunku Oceniający sprawdza, czy z przedstawionych przez Wnioskodawcę dokumentów wynika, że cele i rezultaty projektu zostaną utrzymane po zakończeniu jego realizacji w wymaganym okresie. W okresie tym projekt nie może być poddany znaczącym modyfikacjom. Trwałość rozpatrujemy w aspekcie trwałości instytucjonalnej podmiotu (Beneficjenta), zasobów technicznych, ludzkich i finansowych. Bezwzględnie Beneficjent nie może zakończyć swojej działalności w okresie trwałości, a dofinansowana infrastruktura powinna pełnić swoją funkcję zgodnie z projektem i nie może zmienić się charakter jej własności.</p> <p>Brak trwałości może wynikać z wielu przesłanek: braku finansowania, braku koniecznych uwarunkowań prawnych, itp.</p> <p>W przypadku niespełnienia warunku, tzn., kiedy Wnioskodawca nie poda wymaganych informacji lub kiedy z informacji tych będzie wynikać brak możliwości zapewnienia trwałości projektu w wymaganym okresie, wniosek zostanie odrzucony. Oceniający powinien wówczas wskazać, co w jego ocenie decyduje o braku trwałości projektu, jakie informacje bądź ich brak przesądził o wyniku oceny. Wnioskodawca powinien mieć świadomość, iż w przypadku wystąpienia ryzyka wskazanego we wniosku o dofinansowanie, IZ RPOWP może polecić wdrożenie działań zaradczych przedstawionych w analizie ryzyka przy uwzględnieniu uwarunkowań zewnętrznych.</p> <p>Wniosek w ramach niniejszego warunku podlega ocenie na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie, pozostałych załącznikach do dokumentacji aplikacyjnej, w tym Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu.</p>
7.	<p>Zgodność operacji z zasadami horyzontalnymi</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy wpływ operacji na realizację wszystkich zasad horyzontalnych (zrównoważony rozwój, równość szans i zapobieganie dyskryminacji, równość płci, przeciwdziałanie zmianom klimatu i ład przestrzenny, współpraca) wymienionych w art. 7 i 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 oraz w RPOWP na lata 2014-2020 jest neutralny lub pozytywny?</i></p> <p>W ramach warunku weryfikowany jest deklaracyjny i faktyczny wpływ projektu na realizację zasad horyzontalnych. Wnioskodawca powinien wykazać związek projektu z zasadami horyzontalnymi wynikającymi z zapisów <i>Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. oraz RPOWP na lata 2014-2020.</i></p> <p>Ocena wpływu projektu jest dokonywana na podstawie informacji podanych przez Wnioskodawcę, które powinny być użyteczne i wiarygodne. Samo stwierdzenie Wnioskodawcy, że projekt jest zgodny z tą czy inną zasadą jest niewystarczające. Są projekty, które z uwagi na swój rodzaj i charakter nie wpływają pozytywnie, a ich wpływ na daną zasadę horyzontalną jest przynajmniej neutralny. Takie projekty są zgodne z wymogami niniejszego warunku.</p> <p>Trzeba jednak pamiętać, że Oceniający nie poprzestanie jedynie na przyjęciu deklaracji oraz uzasadnieniach Wnioskodawcy. Deklaracje Wnioskodawcy mogą, bowiem być sprzeczne z innymi informacjami zawartymi we wniosku, innymi dokumentami, stanem prawnym, powszechną praktyką, zdrowym rozsądkiem itp. Szczególnego uzasadnienia i głębokiej analizy wymaga stwierdzenie przez Wnioskodawcę pozytywnego wpływu projektu na realizację danej zasady horyzontalnej, bowiem należy pamiętać, że zaproponowanie działań wynikających jedynie z wymogów prawnych świadczy o neutralnym wpływie (dotyczy np. dostosowania</p>

infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych zgodnie z przepisami prawa budowlanego).

W przypadku negatywnego oddziaływania na zasady horyzontalne projekt nie powinien być realizowany, a tym samym zostanie odrzucony.

Zasady horyzontalne są wymienione i szczegółowo opisane w art. 7 i 8 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.*, jak również w RPOWP 2014-2020. Zarówno dla Wnioskodawców jak i osób oceniających powyższe zapisy, w związku z oceną warunku są wiążące.

Zasada zrównoważonego rozwoju ma odzwierciedlenie w wyborze inwestycji minimalizujących wpływ człowieka na środowisko, w tym nakierowanych na spełnienie acquis w obszarze środowiska. Niedozwolone jest współfinansowanie projektów, które będą wywierać negatywny wpływ na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000, z wyjątkiem projektów, dla których, zgodnie z art. 81 *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r.*, zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.*

Realizacja projektów powinna obejmować stosowanie, już na etapie projektowania, odpowiednich rozwiązań zapewniających odporność wspieranej infrastruktury na zjawiska i problematykę spełnienia wymogów ochrony środowiska, wydajności zasobów, dostosowania do zmiany klimatu i łagodzenia jego skutków, odporności na klęski żywiołowe oraz zapobieganiu ryzyku i zarządzania ryzykiem. Ponadto w odniesieniu do inwestycji infrastrukturalnych, współfinansowanych ze środków EFRR, na etapie wdrażania preferowane będą inwestycje ograniczające energo- i materiałochłonność. Przy wyborze projektów do dofinansowania nie będą brane pod uwagę wyłącznie koszty budowy/modernizacji infrastruktury, ale koszt związany z całym cyklem życia inwestycji. Promowane są rozwiązania, które będą minimalizować koszty eksploatacji inwestycji w perspektywie długookresowej (wybór wariantu inwestycji efektywnego energetycznie, minimalizującego koszty niezbędne do utrzymania powstałej infrastruktury). Zastosowanie będzie miała zasada „zanieczyszczający płaci”, która oznacza, że pełne koszty działań mających na celu likwidację zanieczyszczenia powinien ponosić zanieczyszczający (sprawca, który spowodował szkodę w środowisku lub zagrożenie powstania szkody). Dotyczy to głównie inwestycji w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej, transportu i energetyki. W przypadku inwestycji w zakresie budynków, zwłaszcza publicznych, preferowane będą rozwiązania typu brownfield.

Równość szans i zapobiegania dyskryminacji, która gwarantuje poszanowanie praw jednostki niezależnie od pochodzenia etnicznego lub narodowego, religii lub bezwyznaniowości, niepełnosprawności, wieku, płci, orientacji seksualnej, rasy czy statusu społeczno-ekonomicznego. Oznacza to w praktyce równy i sprawiedliwy dostęp do dóbr i usług, zapewnienie wszystkim takich samych możliwości rozwoju oraz zakaz dyskryminacji i jej przeciwdziałanie. Promowanie równości wyraża się w konkretnym zakresie: promowania włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa przez zwalczanie dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Wsparcie uzyskują ponadto interwencje ograniczające nierówności w zakresie dostępu do niedrogich i wysokiej jakości usług. Również infrastruktura powstająca w ramach projektów finansowanych z EFRR, powinna być dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych, tj. tworzona zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania. Poprzez eliminację zdefiniowanych barier fizycznych, finansowych, socjalnych czy psychologicznych, utrudniających lub zniechęcających do brania pełnego udziału w życiu społeczeństwa należy dążyć do umożliwienia wszystkim osobom czynnego uczestnictwa w rynku pracy i integracji z otoczeniem. Należy zauważyć, że pozytywny wpływ na zasady

horyzontalne polega na podjęciu określonych działań, które przyczynią się do założonych efektów – postawa czynna, a nie bierna.

Równość płci - zasada równości kobiet i mężczyzn jest jedną z zasad horyzontalnych polityk Unii Europejskiej zgodnie z zapisami Traktatu Amsterdamskiego (art. 2 i 3). Obecna sytuacja kobiet i mężczyzn na rynku pracy nadal jest różna – istnieją duże dysproporcje w zakresie dostępu do zatrudnienia i możliwości rozwoju zawodowego czy wysokości wynagrodzenia za taką samą pracę. Wciąż aktywne stereotypy związane z płcią kulturowo-społeczną – zwłaszcza w kwestii postrzegania przez pracodawców kobiet, jako mniej dyspozycyjnych i produktywnych pracowników (w związku z potencjalnym lub faktycznym macierzyństwem) – oraz relatywnie niska partycypacja mężczyzn w dzieleniu obowiązków domowych (pomimo wprowadzenia nowych rozwiązań legislacyjnych, np. urlop ojcowski), zwiększają ryzyko występowania nierówności w pozycji kobiet i mężczyzn na rynku pracy. Z drugiej strony mężczyźni również doświadczają stereotypowych zachowań i postaw związanych z postrzeganiem ich, jako osób, od których wymaga się większej mobilności i dyspozycyjności, co często utrudnia godzenie życia zawodowego z prywatnym.

Pomocniczym dokumentem przy analizie wpływu ww. zasady jest poradnik pn. *Jak realizować zasadę równości szans kobiet i mężczyzn w projektach finansowanych z funduszy europejskich 2014-2020*.

Przeciwdziałanie zmianom klimatu i ład przestrzenny – kwestia adaptacyjności do zmian klimatu jest traktowana w RPOWP 2014-2020 jako horyzontalna, a działania realizujące cele klimatyczne będą adresowane do poszczególnych rodzajów inwestycji wspieranych w ramach poszczególnych celów tematycznych. Przykładem może być zastosowanie kryteriów środowiskowych podczas zakupów urządzeń, technologii, wykorzystanie technologii oszczędzających w eksploatacji energię, wodę i surowce. Działania podejmowane w poszczególnych osiach Programu będą bezpośrednio lub pośrednio przyczyniały się do przejścia na niskoemisyjną/niskowęglową i odporną na zmianę klimatu gospodarkę oraz wspierały lepsze zarządzanie w zakresie klimatu i środowiska. Z przeciwdziałaniem zmianom klimatycznym łączy się zasada horyzontalna poszanowania i ochrony krajobrazu. Niekontrolowane przekształcanie przez człowieka krajobrazu powoduje zahamowanie migracji gatunków, brak ciągłości ekologicznej formacji roślinnych, niedrożność korytarzy ekologicznych, tak rzecznych, jak i leśnych, niskie nasycenie krajobrazu elementami przyrodniczymi, mogącymi stanowić „wyspy środowiskowe” dla poszczególnych gatunków takie jak torfowiska, mokradła. Wszelka interwencja o charakterze infrastrukturalnym powinna w sposób pośredni lub bezpośredni zapewniać stan równowagi ekologicznej różnych ekosystemów na danym obszarze. Operacje powinny być dostosowane do rodzaju ekosystemu, w którym będą usytuowane i na który będą miały wpływ. Przy czym wpływ interwencji będzie różny w zależności od tego, czy będzie ona umiejscowiona w ekosystemie naturalnym, półnaturalnym, rolniczym, czy sztucznym. Tematyka uwzględniania zmian klimatu w przygotowaniu inwestycji została omówiona w *Poradniku przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe* opracowanym przez Ministerstwo Środowiska na wniosek Ministerstwa Rozwoju.

Współpraca – współpraca i partnerstwo to dwie wartości, które z uwagi na ich znaczenie w systemie realizacji *Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020* zostały wskazane jako zasady horyzontalne dla RPOWP 2014-2020.

Partnerstwo – współdziałanie, współdecydowanie i współodpowiedzialność podmiotów publicznych i niepublicznych w realizacji wspólnych przedsięwzięć przyczyniających się do osiągnięcia założonych celów Strategii, a także w monitorowaniu i ewaluacji podejmowanych działań interwencyjnych. We współuczestniczeniu, współdecydowaniu muszą brać udział

	<p>podmioty publiczne, prywatne i społeczne, których decyzje mają największy wpływ na przebieg procesów rozwojowych w regionie. Partnerzy społeczni i gospodarczy włączani są od samego początku i na każdym etapie na równorzędnych prawach.</p> <p>Współpraca ma przyczyniać się do powstawania w regionie kultury współpracy opartej na zaufaniu różnorodnych podmiotów i instytucji, włączających się w realizację celów rozwojowych regionu. Z punktu widzenia rozwoju regionu ważne jest przy tym rozwijanie wszelkich form współpracy i powiązań sieciowych w układach zewnętrznych, poprzez ciągłe komunikowanie się, wymianę informacji, wiedzy, dobrych praktyk oraz tworzenie mniej czy bardziej sformalizowanych powiązań.</p> <p>Weryfikacji będą poddane przede wszystkim informacje przedstawione we wniosku o dofinansowanie.</p>
8.	<p>Pomoc publiczna</p> <p><i>Wymogi warunku:</i></p> <p><i>Czy Wnioskodawca przeprowadził test pomocy publicznej i prawidłowo zakwalifikował operację pod względem występowania pomocy publicznej (jeśli dotyczy)?</i></p> <p><i>Czy Wnioskodawca zastosował właściwe rozporządzenie/rozporządzenia pomocowe w przypadku, gdy operacja jest objęta pomocą publiczną (jeśli dotyczy)?</i></p> <p><i>Czy Wnioskodawca i projekt spełnia wszystkie wymogi wynikające z rozporządzeń pomocowych krajowych i unijnych (jeśli dotyczy)?</i></p> <p>W ramach niniejszego warunku Oceniający sprawdza, czy zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE zasady pomocy państwa (pomocy publicznej) mają zastosowanie do Wnioskodawcy, odbiorcy pomocy będącego „przedsiębiorstwem” w myśl przepisów unijnych. O stosowaniu zasad pomocy publicznej nie decyduje to, czy dany podmiot utworzono w celu generowania zysków, ale przede wszystkim fakt oferowania na rynku towarów i usług.</p> <p>Należy pamiętać, że w przypadku, gdy infrastruktura jest użytkowana zarówno do prowadzenia działalności gospodarczej (oferowanie na rynku towarów i usług), jak i niegospodarczej, finansowanie jej budowy/przebudowy będzie wchodziło w zakres zasad pomocy publicznej wyłącznie w odniesieniu do finansowania publicznego pokrywającego koszty związane z działalnością gospodarczą. Tym samym, dopuszcza się wsparcie projektu objętego częściową pomocą publiczną (w tym pomocą de minimis). W przypadkach wskazanych, jako powyżej (wykorzystanie infrastruktury na działalność gospodarczą i niegospodarczą), jeżeli infrastruktura jest prawie wyłącznie wykorzystywana do celów działalności niegospodarczej, finansowanie takiej infrastruktury może w całości wykraczać poza zakres zasad pomocy publicznej, pod warunkiem, że użytkowanie do celów działalności gospodarczej ma charakter czysto pomocniczy, tj. działalności bezpośrednio powiązanej z eksploatacją infrastruktury, koniecznej do jej eksploatacji lub nieodłącznie związanej z podstawowym wykorzystaniem o charakterze niegospodarczym (np.: sklepik/kiosk w budynku administracji publicznej, komercyjny punkt ksero w budynku urzędu gminy, itp.).</p> <p>Wnioskodawca ma obowiązek przeprowadzenia testu pomocy publicznej (nie dotyczy przedsiębiorstw) zaś szczegółowy opis analizy w tym zakresie należy zawrzeć w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu, natomiast we wniosku o dofinansowanie przedstawić jedynie jej wynik. Złożony dokument ma potwierdzić wystąpienie bądź nie, pomocy publicznej w projekcie.</p> <p>Wnioskodawca ma możliwość dokonania jednorazowej korekty w zakresie uzupełnienia brakującego testu pomocy publicznej, przy czym wynik testu nie może prowadzić do zmiany pierwotnej deklaracji we wniosku o dofinansowanie co do wystąpienia/ nie wystąpienia pomocy publicznej w projekcie.</p>

<p>Pomocnym dokumentem może być <i>Komunikat Komisji – Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust.1 TFUE</i>, dostępny na stronie internetowej www.rpo.wrotapodlasia.pl w zakładce Jak skorzystać z programu/ Pobierz wzory dokumentów/Składanie wniosku oraz dokument pn. <i>Materiały – pomoc publiczna</i>.</p> <p>Jeżeli wynik testu jest pozytywny i projekt jest objęty pomocą publiczną Oceniający sprawdza, czy Wnioskodawca zastosował właściwe rozporządzenie/rozporządzenia regulujące pomoc publiczną oraz czy projekt spełnia wszystkie wymogi z nich wynikające.</p> <p>Ponadto Oceniający weryfikuje, czy udzielane wsparcie będzie zgodne nie tylko z odpowiednim programem pomocowym, ale również z zapisami SZOOP RPOWP 2014-2020 (w odniesieniu do poszczególnych typów projektów) i ogłoszenia o naborze/warunków udzielenia wsparcia.</p> <p>Wsparcie udzielane będzie na podstawie programów pomocowych wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w oparciu o <i>Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu</i>.</p> <p>Wkład własny w projektach objętych pomocą publiczną (nie dotyczy projektów objętych pomocą de minimis) powinien być pozbawiony znamion środków publicznych, co będzie każdorazowo weryfikowane przez osoby sprawdzające dany wniosek. Za wkład własny jednostek samorządu terytorialnego nie mogą być uznane daniny publiczne, do których zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 1 <i>Ustawy o finansach publicznych</i> zalicza się: podatki, składki, opłaty, a także inne świadczenia pieniężne, których obowiązek ponoszenia na rzecz jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek sektora finansów publicznych wynika z odrębnych ustaw. Natomiast za wkład własny można uznać między innymi takie dochody jak: dochody uzyskiwane przez gminne jednostki budżetowe oraz wpłaty od gminnych zakładów budżetowych, dochody z majątku gminy, spadki, zapisy i darowizny na rzecz gminy czy też odsetki od pożyczek udzielanych przez gminę, odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych gminy.</p> <p>Warunek będzie oceniane przede wszystkim na podstawie informacji zamieszczonych we wniosku o dofinansowanie oraz na podstawie Studium wykonalności/Analizy wykonalności projektu oraz pozostałych załączników.</p>

Warunki merytoryczne specyficzne- uzależnione od typu projektu

W ramach poszczególnych warunków merytorycznych specyficznych oceniany jest stopień zgodności projektu z celami, założeniami i preferencjami określonymi dla poszczególnych typów projektów wynikającymi bezpośrednio z treści RPOWP oraz Umowy Partnerstwa.

Poprzez zastosowanie zerojedynkowej oceny warunków (z przypisanymi wartościami logicznymi „TAK”, „NIE” lub w sytuacji, gdy dany warunek/pytanie szczegółowe nie dotyczy danego typu projektu „NIE DOTYCZY”), mamy pewność, że dofinansowane nie zostaną projekty, które albo są sprzeczne z celami Programu albo nie przyczyniają się do osiągnięcia założonych wskaźników – są neutralne. Poszczególne warunki uznaje się za spełnione w przypadku, gdy odpowiedzi na wszystkie szczegółowe pytania opisujące wymogi warunku są twierdzące (z wyjątkiem sytuacji, gdy dany warunek/pytanie szczegółowe nie dotyczy danego typu projektu).

W ramach warunków merytorycznych specyficznych nie przewiduje się możliwości dokonywania korekty wniosku o dofinansowanie. Oceniający w przypadku braku jednoznacznego zrozumienia intencji Wnioskodawcy może zwrócić się z prośbą o doprecyzowanie/wyjaśnienie niezrozumiałych zagadnień.

W ramach Działania 8.6 istnieje możliwość aplikowania o dofinansowanie w ramach 10 typów projektów, w związku z czym warunki merytoryczne specyficzne zostały odpowiednio pogrupowane tematycznie.

Typ 1. OZE

Lp.	Warunki merytoryczne specyficzne
1.	<p>Zgodność z dyrektywami</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy inwestycja będzie realizowana z zachowaniem wymogów dyrektyw: 2008/50/WE, 2009/28/WE, 2000/60/WE oraz 2009/125/WE?</i></p> <p>W ramach warunku weryfikowana będzie zgodność projektu z wymogami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy, Dyrektywy 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywę 2001/77/WE oraz 2003/30/WE, która zmieniła przepisy dotyczące jakości powietrza w taki sposób, aby ograniczyć zanieczyszczenia do poziomów, które w minimalnym stopniu szkodzą zdrowiu ludzkiemu i środowisku jako całości, oraz aby lepiej informować społeczeństwo o możliwych zagrożeniach. Weryfikowana będzie zgodność realizowanej inwestycji z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska, zmniejszenia emisji zanieczyszczeń, w tym tlenku węgla oraz redukcji zanieczyszczeń PM10. Realizacja projektu powinna przyczynić się nie tylko do ograniczenia emisji i stężeń zanieczyszczeń, ale również pośrednio do zapobiegania i ograniczania szkodliwego oddziaływania zanieczyszczeń powietrza na zdrowie ludzi i środowisko; - Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej. Inwestycje mogą być prowadzone wyłącznie na już istniejących budowach piętrzących lub wyposażonych w hydroelektrownie, przy jednoczesnym zapewnieniu pełnej drożności budowli dla przemieszczeń fauny wodnej, osiągnięcie dobrego stanu ilościowego, ekologicznego i chemicznego wód podziemnych i powierzchniowych; - Dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. Zgodnie z celami, decentralizacja wytwarzania energii z wykorzystaniem lokalnych źródeł energii powinna przełożyć się na większe bezpieczeństwo dostaw energii w skali lokalnej, krótsze odległości transportowe oraz zmniejszenie strat przesyłowych. W konsekwencji decentralizacja zapewni nowe źródła dochodu oraz przyczyni się do tworzenia miejsc pracy na szczeblu lokalnym, a co za tym idzie rozwoju i spójności społeczności lokalnych, w tym obszarów wiejskich. Zgłaszane w ramach działania projekty będą realizować osiągnięcie krajowego celu udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto, tj. celu dotyczącego 15% udziału OZE w konsumpcji energii ogółem w 2020 roku. Równie ważny, co rozwój energetyki ze źródeł odnawialnych jest zrównoważony charakter produkcji biopaliw i biopłynów. Niedopuszczalne jest, bowiem, by rosnące zapotrzebowanie na biopaliwa i biopłyny prowadziło do niszczenia terenów o dużej bioróżnorodności oraz konkurowało z rolniczą przestrzenią produkcyjną.

	<p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na postawie pozostałych załączników.</p>
2.	<p>Wpływ operacji na emisję zanieczyszczeń powietrza/emisję PM</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy w wyniku realizacji operacji nastąpi zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych i PM (w przypadku wymiany źródeł energii - spalanie biomasy) szczególnie na obszarach, w których stężenie zanieczyszczeń gazowych i PM jest przekroczone?</i></p> <p>W ramach warunku ocenie podlega redukcja emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłów zawieszonych. Zgodnie z zapisami RPOWP 2014-2020 istnieje konieczność spełnienia wymogu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń gazowych (dwutlenku siarki SO₂, tlenków azotu NO_x, tlenku węgla, CO, dwutlenku węgla, CO₂) oraz pyłów zawieszonych PM10 (mieszanina substancji organicznych i nieorganicznych o średnicy równoważnej do 10 mikrometrów) stanowiących poważny czynnik chorobotwórczy. Popularyzacja i stosowanie odnawialnych źródeł energii jest jednym z czynników mających wpływ na ograniczenie emisji pyłu drobnego PM10 do powietrza a co za tym idzie skutkować będzie poprawą stanu środowiska naturalnego. Wymogi w zakresie stężeń pyłu zawieszonego na terenach stref lub aglomeracji, zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy, dotyczą w szczególności osiągnięcia wartości dopuszczalnych dla PM10 do roku 2020.</p> <p>Wnioskodawca zobowiązany jest do odzwierciedlenia redukcji emisji CO₂ we wskaźniku rezultatu pn. Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34). Szczegółowe wytyczne i metodologia liczenia emisji CO₂ zawarto w podręczniku <i>Metodologia szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.</i></p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na postawie pozostałych załączników.</p>
3.	<p>Zagospodarowanie ciepła</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy Wnioskodawca przewidział zagospodarowanie ciepła w przypadku instalacji OZE wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych?</i></p> <p>W ramach warunku ocenie podlega, czy wytworzone w ramach projektu ze źródeł odnawialnych ciepło będzie zagospodarowane, np. wykorzystane na potrzeby bytowe (z wyłączeniem prowadzonej działalności lub przekazania do istniejącej lub planowanej do wykonania lokalnej sieci ciepłowniczej). Wykorzystanie ciepła na potrzeby prawidłowego funkcjonowania instalacji OZE jak również przetwarzanie odpadów w instalacji, np. suszenie osadu pofermentacyjnego nie uznaje się za zagospodarowane ciepło. Wykazane wielkości powinny znaleźć swoje odzwierciedlenie w założeniach do analizy finansowej i/lub modelu finansowym. Wnioskodawca w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu powinien opisać sposoby zagospodarowania wytworzonej energii cieplnej tj., jakie ilości, w jakiej cenie jednostkowej, na jakie cele, z wykorzystaniem, jakiej infrastruktury spożytkuje wytworzone ciepło.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na postawie pozostałych załączników.</p>
4.	<p>Efekty ekologiczne</p>

	<p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy przewidywana technologia instalacji OZE nie będzie oparta na wykorzystaniu biomasy pozyskiwanej w sposób konkurencyjny wobec produkcji żywności i pasz? (jeśli dotyczy)</i> <i>Czy projekt nie zakłada stosowania wody do rozcieńczania substratów do fermentacji metanowej? (jeśli dotyczy)</i> <i>Realizacja operacji w zakresie biopaliw rolniczych wytwarzanych m.in. z roślin oleistych uprawianych współrzędnie jest realizowana pod warunkiem, że ich produkcja nie będzie prowadziła do konkurencji o rolniczą przestrzeń produkcyjną oraz będzie miała istotny wkład w zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych, poprawę bezpieczeństwa energetycznego i polepszenie warunków ekonomicznych w regionie? (jeśli dotyczy)</i></p> <p>W ramach warunku ocenie podlega zastosowana w ramach projektu technologia. Przy wyborze wariantu inwestycyjnego Wnioskodawca powinien mieć na uwadze nie tylko kwestie ekonomiczne, tj. wybór wariantu optymalnego pod względem finansowym, ale również w doborze technologii powinien uwzględnić lokalizację instalacji, aspekty środowiskowe i społeczne. Wielkość i technologia biogazowni powinna być dopasowana do dostępnych substratów i możliwości zagospodarowania ciepła. Dobór substratów powinien uwzględniać dostępne w najbliższym otoczeniu odpady z hodowli zwierząt, biomasę odpadową z gospodarstw rolnych, odpady z przetwórstwa spożywczego i owocowo-warzywnego, czy też osad ściekowy. Wsad do biogazowni powinien zapewniać z jednej strony dużą wydajność produkcji biogazu i stabilny proces fermentacji, a z drugiej, jego pozyskanie nie powinno prowadzić do konkurencji o rolniczą przestrzeń produkcyjną.</p> <p>Przy doborze substratów, oprócz dostępności (najlepiej przez cały rok), z gwarancją ich pozyskania i stałych kosztów w kolejnych latach, należy również kierować się poszanowaniem wspólnego dobra, jakim jest woda. Wnioskodawca powinien mieć na uwadze stosowanie, jako substratu rozcieńczającego takich substancji jak: gnojowica, gnojówka, serwatka itp.</p> <p>Ze względu na specyfikę gospodarki województwa podlaskiego (głównie produkcja rolna) posiada ono znaczny potencjał co do możliwości wytwarzania biopaliw oraz biopłynów. Aby mogły one korzystać z krajowego systemu wsparcia i być zaliczane na poczet wiążącego 10% celu krajowego, muszą spełniać kryteria zrównoważonego rozwoju tj. niedopuszczalne jest, by rosnące zapotrzebowanie na biopaliwa i biopłyny prowadziło do niszczenia terenów o dużej bioróżnorodności a ich wytwarzanie miałyby prowadzić do konkurencji o rolniczą przestrzeń produkcyjną. Wnioskodawca zobowiązany jest wykazać, iż projekt oprócz redukcji emisji gazów cieplarnianych w sposób istotny wpłynie na poprawę bezpieczeństwa energetycznego i polepszenie warunków ekonomicznych w regionie.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
5.	<p>Zagospodarowanie odpadów</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>W ramach inwestycji zostaną zagospodarowane odpady pochodzące z rolnictwa i hodowli.</i></p> <p>Przez dodatkowy efekt ekologiczny należy rozumieć dodatkowe działania mające na celu (oprócz zmniejszenia emisji (CO, CO₂, SO₂, pyłów, itp.) poprawę gospodarki odpadami, które powstałyby w wyniku spalania konwencjonalnych nośników energii, w tym np. zagospodarowanie odpadów przemysłowych lub rolniczych (odpadów organicznych) oraz wykorzystanie pod inwestycje OZE terenów zdegradowanych/poprzemysłowych.</p> <p>Warunkiem uznania niniejszego warunku będzie opis procesu technologicznego instalacji w dokumentacji technicznej potwierdzający wykorzystanie odpadów poprodukcyjnych do produkcji biogazu. Ponadto Wnioskodawca powinien przedstawić we wniosku o</p>

	<p>dofinansowanie nie tylko źródła pozyskania frakcji organicznej, ale również jej wielkość na potrzeby prawidłowej pracy biogazowni.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
--	---

Typ 2. Wymiana źródeł ciepła w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pieców węglowych)

Lp.	Warunki merytoryczne specyficzne
1.	<p>Poziom redukcji CO₂</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> Czy poprzez realizację inwestycji zwiększy się poziom redukcji CO₂ w odniesieniu do istniejącej instalacji (w przypadku zmiany spalanego paliwa redukcja CO₂ musi wynosić co najmniej 30%)?</p> <p>W ramach warunku ocenie podlega redukcja emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłów zawieszonych. Zgodnie z zapisami RPOWP 2014-2020 poprzez inwestycje w zakresie modernizacji istniejących niskosprawnych źródeł ciepła, powinno przyczynić się do ograniczenia emisji szkodliwych pyłów i gazów (dwutlenku siarki SO₂, tlenków azotu NO_x, tlenku węgla CO, dwutlenku węgla CO₂) pochodzących z domowych pieców grzewczych w ramach tzw. niskiej emisji. W zakresie dotyczącym wymiany źródeł ciepła wsparte projekty muszą skutkować znaczną redukcją emisji CO₂ w odniesieniu do istniejących instalacji o co najmniej 30%.</p> <p>Wnioskodawca zobowiązany jest do odzwierciedlenia redukcji emisji CO₂ we wskaźniku rezultatu pn. Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34). Szczegółowe wytyczne i metodologia liczenia emisji CO₂ zawarto w podręczniku <i>Metodologia szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.</i></p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
2.	<p>Efektywność energetyczna urządzenia grzewczego</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> Czy wymieniane urządzenie grzewcze charakteryzuje się obowiązującym od końca 2020 roku minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do Dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią?</p> <p>Wspierane inwestycje muszą wykazywać długotrwały charakter, zgodność z właściwymi przepisami unijnymi, a instalowane w ramach projektu źródła ciepła (z wyłączeniem źródeł ciepła opalanych węglem) muszą charakteryzować się minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do Dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
3.	<p>Rodzaj paliwa</p>

	<p><i>Wymogi warunku:</i> Czy operacja zakłada instalację urządzeń grzewczych zasilanych paliwem innym niż węglowe?</p> <p>Inwestycje będą uwzględniały nie tylko wymianę, ale również podłączenie do istniejącej w budynku instalacji wymiennych źródeł ciepła. Wsparcie może zostać udzielone na inwestycje w kotły spalające biomasę lub ewentualnie paliwa gazowe, ale jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy osiągnięte zostanie znaczne zwiększenie efektywności energetycznej oraz gdy istnieją szczególnie pilne potrzeby. Inwestycje muszą przyczyniać się nie tylko do zmniejszenia emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń powietrza, ale również powinny przyczyniać się do oszczędności energii. Nie dopuszcza się wymiany istniejących niskosprawnych źródeł ciepła na urządzenia opalane węglem.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
4.	<p>Dostęp do lokalnej sieci ciepłowniczej</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> Czy dla przedmiotowej inwestycji nie zachodzi możliwość podłączenia projektowanego źródła ciepła do lokalnej sieci ciepłowniczej (w przypadku, gdy taka możliwość zachodzi, należy potwierdzić, że podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie)?</p> <p>W ramach warunku weryfikowane będzie: czy w przypadku projektów dotyczących wymiany źródeł ciepła Wnioskodawca przeprowadził analizę możliwości przyłączenia budynku/-ów objętych projektem do sieci ciepłowniczej? Jednocześnie Oceniający zweryfikuje, czy w przypadku możliwości podłączenia do sieci ciepłowniczej danego budynku/ów w projekcie uwzględniono konieczność takiego podłączenia. Inwestycje w wymianę źródeł ciepła mogą zostać wsparte jedynie w przypadku, gdy podłączenie do istniejących sieci ciepłowniczych na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie lub gdy obszar objęty operacją nie jest uzbrojony w lokalną sieć ciepłowniczą. Wnioskodawca w dokumentacji aplikacyjnej zobowiązany jest szczegółowo opisać uwarunkowania techniczne miejsca realizacji projektu, tj. przebieg sieci ciepłowniczych z uwzględnieniem lokalizacji wymiennych źródeł ciepła, planowanych inwestycji związanych z rozbudową sieci. W celu potwierdzenia powyższych informacji Wnioskodawca może dodatkowo wskazać źródło (np. strony www, itp.) potwierdzające deklaracje zawarte w dokumentacji aplikacyjnej w tym zakresie.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>

Typ 3. Wymiana pokrycia dachowego z azbestu

Lp.	Warunki merytoryczne specyficzne
1.	<p>Wymagania w zakresie wykonawcy</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> Czy Wnioskodawca zobowiązał się do wyboru wykonawcy posiadającego odpowiednie uprawnienia do zbiórki, transportu, przechowywania i przetwarzania azbestu zgodnie z wymogami prawa?</p> <p>W ramach warunku oceniane będzie, czy Wnioskodawca zobowiązał się do wyboru wykonawcy posiadającego odpowiednie uprawnienia do zbiórki, transportu, przechowywania i przetwarzania azbestu zgodnie z wymogami prawa. Stosowne informacje należy zawrzeć we wniosku o dofinansowanie lub Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu.</p>

	<p>Brak informacji w tym zakresie będzie powodował odrzucenie projektu ze względu na niespełnienie przedmiotowego warunku.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
2.	<p>Dodatkowy efekt ekologiczny</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy Wnioskodawca zobowiązał się, że po demontażu dachu z azbestu zostanie wykonany dach pokryty materiałami nieszkodliwymi dla środowiska i otoczenia?</i></p> <p>W ramach warunku weryfikowane będzie, czy Wnioskodawca w dokumentacji aplikacyjnej przedstawił informację dotyczącą zobowiązania, że po demontażu dachu z azbestu zostanie on ponownie wykonany i pokryty materiałami nieszkodliwymi dla środowiska i otoczenia.</p> <p>W przypadku stwierdzenia, iż planowane do użycia materiały zawierać będą szkodliwe dla środowiska i otoczenia substancje wniosek zostanie automatycznie odrzucony.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>

Typ 4. Prydomowe oczyszczalnie ścieków

Lp.	Warunki merytoryczne specyficzne
1.	<p>Wielkość aglomeracji</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Aglomeracja, w której będzie wykonywana inwestycja leży w aglomeracji w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) w przedziale 2-10 tys. RLM.</i></p> <p>Ocena zgodności przedsięwzięcia z KPOŚK dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG dokonywana będzie poprzez sprawdzenie, czy aglomeracja oraz zakres prac planowanych do realizacji w aglomeracji zostały uwzględnione w aktualizacji KPOŚK obowiązującej w dniu rozpoczęcia naboru wniosków o dofinansowanie.</p> <p>Biorąc pod uwagę powyższe, dofinansowane mogą być projekty, dla których:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wielkość aglomeracji w RLM rzeczywistych wskazana w Master Planie wynosi co najmniej 10 000, ale zgodnie z aktualnym rozporządzeniem wojewody lub uchwałą sejmiku województwa w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji, obowiązującej w momencie złożenia wniosku wynika, że wielkość aglomeracji zmniejszyła się i wynosi mniej niż 10 000 RLM; - wielkość aglomeracji w RLM rzeczywistych wskazana w Master Planie wynosi mniej niż 10 000, ale zgodnie z aktualnym rozporządzeniem wojewody lub uchwałą sejmiku województwa w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji, obowiązującej w momencie złożenia wniosku wynika, że wielkość aglomeracji zwiększyła się i wynosi więcej niż 10 000 RLM; - wielkość aglomeracji w RLM rzeczywistych wskazana w Master Planie wynosi mniej niż 10 000 i zgodnie z rozporządzeniem wojewody lub uchwały sejmiku województwa w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji, obowiązującej w momencie złożenia wniosku wynika, że wielkość aglomeracji również wynosi mniej niż 10 000 RLM. <p>Wymogi w zakresie jakości oczyszczonych ścieków w aglomeracjach z przedziału 2-10 tys. RLM (biologiczne oczyszczanie ścieków) opisane w załączniku do dyrektywy ściekowej muszą spełniać również indywidualne systemy oczyszczania ścieków na terenach zabudowy rozproszonej w danej aglomeracji.</p>

	<p>We wniosku o dofinansowanie w projektach z zakresu gospodarki ściekowej, Wnioskodawca zobowiązany jest wskazać link do strony internetowej lub numer aktu prawa miejscowego wraz z datą jego zatwierdzenia w zakresie przyjętego/-ej rozporządzenia/uchwały ustanawiającej aglomerację wraz z aktualizacją, (jeżeli takowa miała miejsce) o ujęciu aglomeracji w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
2.	<p>Dostęp do lokalnej sieci kanalizacyjnej</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy dla przedmiotowej inwestycji nie zachodzi możliwość podłączenia projektowanego systemu oczyszczania ścieków do lokalnej sieci kanalizacyjnej?</i></p> <p>W ramach warunku weryfikowane będzie: czy w przypadku projektów dotyczących przydomowych oczyszczalni ścieków Wnioskodawca przeprowadził analizę możliwości przyłączenia budynku/-ów objętych projektem do sieci kanalizacyjnej? Inwestycje w przydomowe oczyszczalnie ścieków mogą zostać wsparte jedynie w przypadku, gdy podłączenie do istniejących sieci kanalizacyjnych na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie lub gdy obszar objęty operacją nie jest uzbrojony w lokalną sieć kanalizacyjną. Wnioskodawca w dokumentacji aplikacyjnej zobowiązany jest szczegółowo opisać uwarunkowania techniczne miejsca realizacji projektu, tj. przebieg sieci kanalizacyjnej z uwzględnieniem lokalizacji objętych projektem, planowanych inwestycji związanych z rozbudową sieci.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
3.	<p>Zapewnienie stopnia oczyszczania ścieków wymaganego dla aglomeracji z przedziału 2-10 tys. RLM</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy przydomowe oczyszczalnie ścieków objęte zakresem projektu, zapewniają stopień oczyszczania ścieków jaki jest wymagany dla aglomeracji z przedziału 2-10 tys. RLM, zgodnie z załącznikiem I.B do Dyrektywy nr 91/271/EWG?</i></p> <p>W ramach warunku weryfikowane będzie, czy przydomowe oczyszczalnie ścieków objęte projektem zapewnią stopień oczyszczania ścieków, jaki jest wymagany dla aglomeracji z przedziału 2-10 tys. RLM, zgodnie z załącznikiem I.B do Dyrektywy nr 91/271/EWG.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>

Typ 5. Ochrona bioróżnorodności i klimatu

Lp.	Warunki merytoryczne specyficzne
1.	<p>Wpływ operacji na łagodzenie skutków zmian klimatu</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy uzasadniono wpływ inwestycji na łagodzenie skutków zmiany klimatu?</i></p> <p>W odniesieniu do aspektów związanych ze zmianami klimatu należy we wniosku o dofinansowanie opisać, w jaki sposób projekt przyczynia się do realizacji celów polityki klimatycznej określonych w krajowych dokumentach strategicznych, w szczególności</p>

	<p><i>Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (zwanym też dalej: SPA 2020).</i></p> <p>W zakresie klimatu szczegółowe informacje dotyczące zakresu informacji uwzględniających zmiany klimatu znajdują się w <i>Poradniku przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe</i>. Poradnik dostępny jest na portalu KLIMADA http://klimada.mos.gov.pl/blog/2015/10/30/poradnik_przygotowania_inwestycji/.</p> <p>W ramach przeprowadzonej analizy Wnioskodawca, mając na uwadze charakter operacji, powinien wyjaśnić, w jaki sposób uwzględniono zagrożenia związane ze zmianami klimatu, kwestie dotyczące przystosowania się do zmian klimatu i ich łagodzenia oraz odporność na klęski żywiołowe. Ważnym jest, aby analiza/badanie związane ze zmianą klimatu wynikała z indywidualnego podejścia do operacji, na którą Wnioskodawca ubiega się o wsparcie.</p> <p>Należy również wykazać, że projekt został przygotowany z zachowaniem poniższych zasad:</p> <ul style="list-style-type: none"> – działania zapobiegawczego - powinny zmierzać do zapobieżenia skutkom lub zmniejszenia rozmiarów szkody, – naprawiania szkody w pierwszym rzędzie u źródła - powinny zmierzać do naprawy lub zastąpienia w równoważny sposób elementów przyrodniczych lub ich funkcji, a także prowadzić do usunięcia zagrożenia dla zdrowia ludzi oraz przywrócenia równowagi przyrodniczej i walorów krajobrazowych na danym terenie, – ostrożności - to narzędzie zarządzania ryzykiem, z którego można skorzystać, gdy określone działanie lub polityka budzą wątpliwość naukową dotyczącą zagrożenia dla zdrowia ludzkiego lub środowiska. Na przykład, aby uniknąć szkód dla zdrowia ludzkiego lub środowiska, gdy zachodzą wątpliwości dotyczące potencjalnych szkodliwych skutków produktu, można wydane zalecenia, aby zaprzestać dystrybucji tego produktu lub – w przypadku, gdy wątpliwość utrzymuje się po dokonaniu obiektywnej oceny naukowej – wycofać taki produkt z rynku. Takie środki muszą być niedyskryminujące i proporcjonalne, a gdy dostępnych jest więcej informacji naukowych, należy je także poddać przeglądowi, – zanieczyszczający płaci - według tej reguły sprawcy szkód w środowisku powinni ponosić pełne koszty tych działań, które są niezbędne dla usunięcia zanieczyszczenia lub koszty równoważnych działań umożliwiających osiągnięcie celów ochrony środowiska. Na podstawie tej zasady uznaje się również, że użytkownicy obiektów infrastrukturalnych powinni partycypować zarówno w pokrywaniu kosztów zmniejszania emisji, jak i kosztów eksploatacji, konserwacji i wymiany elementów infrastruktury mającej wpływ na środowisko. W tym kontekście należy wyjaśnić jak przedmiotowe wymagania zostały uwzględnione w projekcie. <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na postawie pozostałych załączników.</p>
2.	<p>Upowszechnianie edukacji ekologicznej</p> <p><i>Wymogi warunku:</i></p> <p><i>Czy w przypadku tworzonej infrastruktury przewidziano działania dot. promowania ochrony różnorodności biologicznej i przyrodniczej (wraz z działaniami z zakresu edukacji ekologicznej)?</i></p> <p>Wiedza i świadomość w zakresie ograniczania erozji różnorodności biologicznej oraz działania z niej wynikające powinny być udziałem nie tylko służb ochrony przyrody, odpowiednich organów, ale szczególnie ogółu społeczeństwa. Zmiana wizerunku i brak akceptacji dla obszarów cennych przyrodniczo wskazuje na potrzebę prowadzenia działań promocyjno-informacyjnych, szkoleń prowadzonych na poziomie lokalnym nie tylko wśród administracji samorządowej odpowiedzialnej za realizację celów sieci Natura 2000 ale szczególnie wśród</p>

	<p>beneficjentów programów operacyjnych/społeczności lokalnych. Niska świadomość ekologiczna społeczeństwa oraz postrzeganie obszarów chronionych jako bariery rozwojowej stanowi istotny czynnik wskazujący na potrzebę podjęcia działań promujących bioróżnorodność. Codzienne działania nas wszystkich mogą być albo przyjazne bioróżnorodności i sprzyjać jej ochronie albo prowadzić do jej dalszej utraty. Stąd wiedza i wzrost świadomości w tym zakresie pozwoli nie tylko chronić obszary cenne przyrodniczo, ale również przyczyni się zrównoważonego rozwoju regionów i poszanowania wszystkich elementów cennych ekosystemów.</p> <p>Działania z zakresu promocji i edukacji ekologicznej mogą być jedynie elementem uzupełniającym, ale niekoniecznym i nie mogą stanowić jedyne przedmiotu operacji. Wyłącza się możliwość finansowania emisji spotów w TV.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
<p>3.</p>	<p>Zgodność działań realizowanych na obszarze NATURA 2000 z PAF</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy działania realizowane na obszarze NATURA 2000 będą zgodne z wymogami Priorytetowych Ram Działań dla sieci Natura 2000 na Wieloletni Program Finansowania UE w latach 2014-2020 (PAF)?</i></p> <p>W zakresie działań podejmowanych na obszarze sieci Natura 2000 potrzeby wyznacza dokument <i>Priorytetowe Ramy Działań dla sieci Natura 2000 na Wieloletni Program Finansowania UE w latach 2014-2020</i>, zgodnie z art. 8 Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.</p> <p>W ramach warunku weryfikowana będzie zgodność projektu i proponowanych przez Wnioskodawcę działań z przedmiotowym dokumentem, który to dostępny jest na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska www.mos.gov.pl. Istotne znaczenie dla poprawy właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, mają działania związane z odbudową ich właściwej struktury i funkcji, zagrożonej w wyniku zaniechania użytkowania, przekształcenia stosunków wodnych na skutek odwodnienia, ekspansji rodzimych i obcych gatunków, zniszczenia siedliska oraz działania związane z reintrodukcją, ochroną ex-situ zagrożonych gatunków i tworzenie dla nich siedlisk zastępczych.</p> <p>W ramach ochrony bioróżnorodności wspierane będą przede wszystkim jedynie trwałe inwestycje o zasięgu regionalnym ze szczególnym uwzględnieniem parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, również, jeśli ich lokalizacja pokrywa się z obszarami Natura 2000. Wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie oraz Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu powinien zawrzeć stosowne informacje.</p> <p>W przypadku, gdy inwestycja nie dotyczy obszarów Natura 2000 uznaje się, że warunek nie dotyczy projektu.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
<p>4.</p>	<p>Wykorzystanie potencjału lokalnych obszarów cennych przyrodniczo</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy realizacja inwestycji ma na celu ekonomiczne wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych takich, jak tereny wypoczynkowe, ścieżki dydaktyczne, itp.?</i></p> <p>Zgodnie z <i>Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020</i> przedsięwzięcia dotyczące ochrony i przywróceniu różnorodności biologicznej, ochrony</p>

	<p>i rekultywacji gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program NATURA 2000 i zieloną infrastrukturę, w głównej mierze mają na celu powstrzymanie procesów, które mogą doprowadzić do utraty różnorodności biologicznej przy jednoczesnym wsparciu działań pozwalających unormować sposób użytkowania środowiska naturalnego z punktu widzenia m. in. potrzeb ruchu turystycznego i wypoczynkowego. Zaplanowane do realizacji działania powinny prowadzić do kontroli presji ruchu turystycznego i wypoczynkowego na obszarach cennych przyrodniczo, a tym samym umożliwić ochronę i przywrócenie różnorodności biologicznej poprzez zwiększenie funkcji pozaprodukcyjnych na tych obszarach. Zaplanowane w ramach projektu działania, w tym wsparcie wyposażenia obszarów cennych przyrodniczo w infrastrukturę ruchu turystycznego m.in.: punkty widokowe, ścieżki przyrodnicze, tablice informacyjne, które zwiększą atrakcyjność turystyczną tych obszarów, nie mogą szkodzić przedmiotowi ochrony.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
--	---

Typ 6. Społeczeństwo informacyjne

Lp.	Warunki merytoryczne specyficzne
1.	<p>Analiza popytu</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> Wnioskodawca przeprowadził analizę popytu potwierdzającą zapotrzebowanie na działania z zakresu społeczeństwa informacyjnego dla wybranej grupy docelowej. W wyniku realizacji inwestycji nastąpi wzrost ilości osób korzystających z e-usług.</p> <p>W ramach warunku badane będzie, czy Wnioskodawca przeprowadził rzetelną analizę popytu, która oznacza, że Wnioskodawca przeprowadził identyfikację grup interesariuszy i ich potrzeb w zakresie tworzenia lub rozwijania usług świadczonych drogą elektroniczną. Analiza popytu powinna przedstawiać analizę szacunkowej liczby osób korzystających z usług świadczonych drogą elektroniczną w wyniku realizacji projektu.</p> <p>Wskazane jest przedstawienie przez Wnioskodawcę wiarygodnej analizy w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu zawierającej uzasadnienie przyjętych danych. Wnioskodawca powinien przeprowadzić analizę kluczowych dla danej grupy docelowej procesów i e-usług, określić dotychczas wykorzystywane narzędzia informatyczne, jak również wskazać te procesy i e-usługi, których cyfryzacja przyniesie największe korzyści w zakresie potrzeb interesariuszy. W analizie należy również przedstawić planowane korzyści i koszty planowanego usprawnienia i rozwoju e-usług oraz wykazać ich związek z celami projektu.</p> <p>Założeniem jest wyłonienie projektów, które przyczynią się do poprawy dostępu do usług mieszkańców województwa i przedsiębiorców oraz upowszechnienia komunikacji elektronicznej. Usługi elektroniczne powinny być bezpieczne, intuicyjne i stale dostępne dla obywateli w dogodnym dla nich czasie, tj. 24 godziny, siedem dni w tygodniu przez cały rok. Równie istotne jest też przystępne wyjaśnienie zasad postępowania przy załatwianiu spraw drogą elektroniczną (m.in. dbałość o czytelność zamieszczanych instrukcji).</p> <p>Brak analizy w powyższym zakresie skutkować będzie odrzuceniem projektu.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
2.	<p>Dostępność wytworzonej infrastruktury informatycznej</p> <p><i>Wymogi warunku:</i></p>

	<p><i>Czy wytworzona infrastruktura informatyczna umożliwi dostęp osobom z niepełnosprawnościami?</i></p> <p>W ramach warunku weryfikowane będzie, czy infrastruktura informatyczna stanowiąca przedmiot projektu umożliwia dostęp osobom z niepełnosprawnościami. Infrastruktura informatyczna powinna uwzględniać ogólnie dostępne standardy dostępności osobom z niepełnosprawnością tak, aby zapewnić równy dostęp do oferowanej usługi.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
3.	<p>Przedmiot operacji</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy w przypadku inwestycji w twardą infrastrukturę Wnioskodawca dokonał analizy potwierdzającej niedostępność zasobów Beneficjenta/Partnera projektu?</i></p> <p>Inwestycje w <i>twardą infrastrukturę</i> będą dopuszczalne w ograniczonym zakresie, wyłącznie jako element uzupełniający projekt. Warunkiem udzielenia wsparcia będzie wykazanie przez Wnioskodawcę, że inwestycje w taką infrastrukturę są niezbędne do realizacji celów projektu oraz wynikają z analizy potwierdzającej niedostępność zasobów Beneficjenta/Partnera projektu.</p> <p>Inwestycje w <i>twardą infrastrukturę</i> rozumiane jako inwestycje w infrastrukturę inną niż informatyczna w zakresie wyłącznie sprzętu i wyposażenia instalowanego w istniejących obiektach wraz z niezbędnymi pracami instalacyjnymi zapewniającymi poprawne i bezpieczne funkcjonowanie zakupionego sprzętu.</p> <p>Brak analizy w powyższym zakresie będzie skutkować odrzuceniem projektu.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>

Typ 7. Dziedzictwo kulturowe

Lp.	Warunki merytoryczne specyficzne
1.	<p>Poprawa stanu obiektów dziedzictwa kulturowego</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Realizacja operacji przyczyni się do poprawy stanu zachowania dziedzictwa m.in. poprzez lepszą ochronę obiektów dziedzictwa kulturowego lub stworzenie możliwości jego bezpiecznej eksploatacji przez ogół społeczeństwa, w tym osoby niepełnosprawne.</i></p> <p>W ramach warunku Oceniający będzie badał, czy projekt przyczyni się do lepszej ochrony obiektów dziedzictwa kulturowego, czy zostaną wprowadzone udogodnienia ułatwiające osobom z różnym rodzajem niepełnosprawności korzystanie z obiektów dziedzictwa kulturowego, czy też działania objęte projektem doprowadzą do poszerzenia oferty kulturalnej.</p> <p>Poprawę dostępu osobom niepełnosprawnym do dziedzictwa kulturowego można rozumieć m.in., jako:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostępność architektoniczna obiektów kultury (np. zastosowanie rozwiązań ułatwiających poruszanie się osobom z ograniczoną sprawnością ruchową), – dostosowanie obiektów do potrzeb osób niedosłyszących/niesłyszących (np. wyposażenie sal w pętlę indukcyjną wspomagającą odbiór dźwięku przez osoby niedosłyszące używające aparatów słuchowych, zastosowanie audioprzewodników z wbudowanym ekranem, na którym jest wyświetlany tłumacz Polskiego Języka Migowego),

	<p>– dostępność fizyczna eksponatów (np. umożliwienie osobom niewidzącym/niedowidzącym poznawania eksponatu dotykiem, zastosowanie tyflografiki przedstawiających wybrane eksponaty),</p> <p>– wprowadzenie ułatwień osobom niewidomym i niedowidzącym (m.in. zastosowanie audiodeskrypcji, przygotowanie materiałów informacyjnych pisanych brajlem).</p> <p>Projekty powinny również prowadzić do lepszej ochrony obiektów dziedzictwa kulturowego, m.in. poprzez wprowadzanie zabezpieczeń przeciwpowodziowych, przeciwwłamaniowych, przeciwpożarowych, dzięki którym będą lepiej zabezpieczone przed ewentualnym zniszczeniem.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
<p>2.</p>	<p>Ranga obiektu</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Projekt dotyczy obiektu wpisanego do ewidencji/rejestru zabytków.</i></p> <p>W ramach warunku oceniane będzie, czy projekt dotyczy obiektów objętych formą ochrony. Na potwierdzenie rangi obiektu zaleca się przedłożenie dokumentów uwiarygodniających bądź wskazanie linku/linków stron internetowych, na których znajdują się adekwatne dokumenty.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
<p>3.</p>	<p>Potencjał kulturowy</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy realizacja operacji przyczyni się do zróżnicowania oferty kulturalnej w celu wzmocnienia znaczenia kultury w rozwoju społeczno-gospodarczym obszaru objętego wsparciem?</i></p> <p>W ramach warunku Oceniający będzie badał, czy działania objęte projektem doprowadzą do poszerzenia oferty kulturalnej poprzez wprowadzanie nowych formy uczestnictwa w kulturze, wynikających z rozwoju technicznego oraz przemian społecznych, np. organizowanie akcji integracyjnych, których celem jest porównanie percepcji odbioru sztuki przez te dwie grupy.</p> <p>Aby potwierdzić informacje przedstawione w dokumentacji aplikacyjnej, Wnioskodawca może wybrać do monitorowania wskaźniki wymienione w SZOOP bądź wskaźniki własne, adekwatne do założonych celów projektu.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
<p>4.</p>	<p>Operacja realizowana jest w obszarze kultury oraz nie przekracza wysokości 2 mln euro kosztów kwalifikowalnych</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy operacja dotyczy inwestycji w zakresie kultury, a jej wartość ogranicza się do infrastruktury małej skali (operacje o wartości nie większej niż 2 mln euro kosztów kwalifikowalnych)?</i></p> <p>W ramach warunku Oceniający sprawdza, czy jeżeli projekt dotyczy wsparcia szeroko pojętego obszaru kultury, w tym również dziedzictwa kulturowego (np. obiektów zabytkowych), to koszty kwalifikowalne nie przekraczają 2 mln euro obliczonych wg kursu Europejskiego Banku Centralnego z przedostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc ogłoszenia konkursu.</p>

	Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.
5.	<p>Analiza popytu</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy Wnioskodawca przeprowadził analizę popytu potwierdzającą zapotrzebowanie grupy docelowej, w tym wskazano szacunkową liczbę osób odwiedzających/korzystających z oferty obiektu/-ów kultury i dziedzictwa kulturowego w wyniku realizacji operacji?</i></p> <p>Celem warunku jest wyłonienie projektów, których realizacja z racji zakresu działań przewidzianych w projekcie, przyczyni się do wzrostu liczby osób odwiedzających/korzystających z oferty obiektu/-ów kultury i dziedzictwa kulturowego. Wskazane jest przedstawienie przez Wnioskodawcę wiarygodnej analizy w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu, czy projekt będzie mieć wpływ na wzrost zainteresowania ofertą Wnioskodawcy. Zawarta analiza popytu jest bardzo istotna w kontekście zapisów RPOWP, zaś założeniem jest wyłonienie projektów, które przyczynią się do wzrostu liczby osób odwiedzających, korzystających z oferty obiektów kultury i dziedzictwa kulturowego. W przypadku projektów przyczyniających się do wzrostu liczby osób odwiedzających/korzystających z oferty obiektu/-ów kultury i dziedzictwa kulturowego, nie wystarczy zadeklarować planowane zwiększenie liczby osób, należy również potwierdzić ten fakt odpowiednim wskaźnikiem do monitorowania, np. wskaźnikiem produktu: <i>Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne.</i> W deklaracji/uzasadnieniu należy odnieść się do potencjału wynikającego z lokalizacji, rangi, atrakcyjności turystycznej obiektu, należy również zaprezentować dane prognozowane w oparciu o dane historyczne dotyczące liczby osób odwiedzających.</p> <p>Brak analizy w powyższym zakresie skutkować będzie odrzuceniem projektu.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>

Typ 8. Infrastruktura społeczna

Lp.	Warunki merytoryczne specyficzne
1.	<p>Zapotrzebowanie na usługi społeczne</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy działania obejmują swoim zasięgiem obszar, w ramach, którego zostały zdefiniowane deficyty w zakresie dostępności do poszczególnych rodzajów usług z uwzględnieniem zidentyfikowanych problemów i potrzeb?</i></p> <p>Weryfikacji w ramach warunku dokonuje się na podstawie <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020</i>, które wskazują, że w przypadku usług społecznych realizowane wsparcie jest skoncentrowane na skoordynowanych działaniach zwiększających dostępność usług społecznych w województwie poprzez projekty zapewniające trwałość efektów i włączenie usług społecznych w politykę rozwoju w województwie.</p> <p>W ramach warunku Wnioskodawca zobowiązany jest dokonać analizy potrzeb i analizy trendów demograficznych potwierdzających zasadność realizacji projektu. Przedmiotowa analiza wraz z przedstawieniem planu wykorzystania powstałej infrastruktury powinna być przedstawiona w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu.</p>

	<p>Brak analizy w powyższym zakresie skutkować będzie odrzuceniem projektu.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
2.	<p>Charakter inwestycji</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy inwestycje w zakresie infrastruktury społecznej służą realizacji celów dotyczących włączenia społecznego i walki z ubóstwem?</i></p> <p>W ramach warunku weryfikowane będzie czy inwestycja stanowiąca przedmiot projektu wykorzystywana będzie do celów dotyczących włączenia społecznego i walki z ubóstwem. Za niewystarczające należy uznać ogólne sformułowania. Informacje należy poprzeć danymi demograficznymi.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>

Typ 9. Rewitalizacja małej skali

Lp.	Warunki merytoryczne specyficzne
1.	<p>Analiza potrzeb</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy operacja bezpośrednio wpływa na poprawę zdiagnozowanych w analizie społeczno-gospodarczej i urbanistycznej sytuacji problemowych na rewitalizowanym obszarze?</i></p> <p>W ramach warunku Oceniający sprawdza, czy przedstawiono diagnozę stanów kryzysowych występujących na obszarze realizacji projektu oraz czy wiarygodnie uzasadniono wpływ projektu na poprawę warunków życia społeczności zamieszkującej ten obszar w aspekcie społeczno-gospodarczym i urbanistycznym.</p> <p>Brak analizy w powyższym zakresie skutkować będzie odrzuceniem projektu.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
2.	<p>Lokalizacja inwestycji</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy w przypadku realizacji operacji w mieście powiatowym:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – całkowita wartość kosztów nie przekracza 1 mln zł; – operacja spełnia definicję projektów rewitalizacyjnych określoną w Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W ramach warunku Oceniający sprawdza, czy jeżeli projekt jest zlokalizowany w mieście powiatowym to spełnione są oba warunki wskazane w definicji warunku, tj. całkowita wartość kosztów nie przekracza 1 mln zł, oraz projekt spełnia definicję projektów rewitalizacyjnych określoną w Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Spełnienie drugiego warunku oznacza konieczność ujęcia danego projektu w programie rewitalizacji znajdującym się w Wykazie programów rewitalizacji gmin województwa podlaskiego, lub w programie rewitalizacji zgłoszonym do Wykazu, przez co należy rozumieć program rewitalizacji uchwalony przez radę gminy i złożony do Urzędu Marszałkowskiego w celu ujęcia w Wykazie, przy czym program powinien być złożony nie później niż w dniu złożenia ocenianego wniosku o dofinansowanie do Lokalnej Grupy Działania. W takim</p>

	<p>przypadku potwierdzenie, że projekt jest ujęty w programie rewitalizacji znajdującym się w Wykazie zostanie dokonane przed podpisaniem Umowy o dofinansowanie pozytywnie ocenionego projektu.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
3.	<p>Zgodność operacji z zapisami lokalnego programu rewitalizacji lub dokumentami równoważnymi w zakresie rewitalizacji</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy operacja jest ujęta we właściwym Gminnym/Lokalnym Programie Rewitalizacji pozytywnie zaopiniowanym/-ych podczas jego oceny przez IZ RPO?</i></p> <p>Projekty zlokalizowane w miastach powiatowych oraz projekty, w których wartość dofinansowania przekracza 85% dofinansowania kosztów kwalifikowalnych muszą być ujęte w programie rewitalizacji znajdującym się w Wykazie programów rewitalizacji gmin województwa podlaskiego, natomiast w odniesieniu do innych projektów spełnienie wymogu warunku nie jest obligatoryjne. Warunki uważa się za spełnione w przypadku ujęcia projektu w programie rewitalizacji znajdującym się w Wykazie lub w programie rewitalizacji uchwalonym przez radę gminy i złożonym do Urzędu Marszałkowskiego w celu ujęcia w Wykazie, przy czym program powinien być złożony nie później niż w dniu złożenia ocenianego wniosku o dofinansowanie do Lokalnej Grupy Działania. W takim przypadku potwierdzenie, że projekt jest ujęty w programie rewitalizacji znajdującym się w Wykazie zostanie dokonane przed podpisaniem Umowy o dofinansowanie pozytywnie ocenionego projektu.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
4.	<p>Operacja realizowana jest w obszarze kultury oraz nie przekracza wysokości 2 mln euro kosztów kwalifikowalnych</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy operacja dotyczy inwestycji w zakresie kultury, a jej wartość ogranicza się do infrastruktury małej skali (operacje o wartości nie większej niż 2 mln euro kosztów kwalifikowalnych)?</i></p> <p>W ramach warunku Oceniający sprawdza, czy jeżeli projekt dotyczy wsparcia szeroko pojętego obszaru kultury, w tym również dziedzictwa kulturowego (np. obiektów zabytkowych), to koszty kwalifikowalne nie przekraczają 2 mln euro obliczonych wg kursu Europejskiego Banku Centralnego z przedostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc ogłoszenia konkursu.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
5.	<p>Przedmiot operacji</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy operacja nie dotyczy wyłącznie remontu/modernizacji/przebudowy obiektu bez wpływu na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów grupy docelowej?</i></p> <p>W ramach warunku Oceniający sprawdza, czy przewidziane w ramach projektu działania pozwolą na rozwiązanie zidentyfikowanych problemów grupy docelowej i czy w dalszej perspektywie będą skutkowały zmianami strukturalnymi na obszarze oddziaływania projektu. Nie przewiduje się wsparcia projektów skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni.</p>

	Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.
6.	<p>Realizacja zasady projektowania uniwersalnego</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy przewidziano rozwiązania umożliwiające pełne korzystanie z przekształconej powierzchni publicznej przez osoby z niepełnosprawnością, osoby z małymi dziećmi oraz osoby starsze?</i></p> <p>W ramach warunku Oceniający sprawdza, czy infrastruktura wsparta w ramach projektu jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością, osób z małymi dziećmi oraz osób starszych. Efekty dofinansowanych ze środków EFRR projektów powinny być użyteczne dla wszystkich w możliwie największym stopniu.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>

Typ 10. Infrastruktura wychowania przedszkolnego

Lp.	Warunki merytoryczne specyficzne
1.	<p>Charakter operacji</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy realizacja operacji ma charakter uzupełniający w stosunku do interwencji EFS w ramach Działania 9.1., a konieczność wsparcia w Działaniu 8.6 została wiarygodnie uzasadniona?</i></p> <p>Ocenie podlega, czy Wnioskodawca w ramach projektu przewidział działania wchodzące w zakres interwencji Działania 9.1, a konieczność wsparcia w ramach Działania 8.6 została wiarygodnie uzasadniona (np. konieczność dostosowania obiektu do osób niepełnosprawnych w związku z budową obiektu- zakres objęty EFRR).</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
2.	<p>Zapotrzebowanie na usługi edukacji przedszkolnej</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Wnioskodawca przedstawił diagnozę potrzeb i deficytów w obszarze interwencji, z uwzględnieniem analizy pod kątem trendów demograficznych.</i></p> <p>Ocenie podlega, czy Wnioskodawca przedstawił diagnozę potrzeb i deficytów w obszarze interwencji na terenie gminy, na obszarze, której realizowane będzie wsparcie, z uwzględnieniem analizy pod kątem trendów demograficznych.</p> <p>Analiza powinna uwzględniać co najmniej następujące kwestie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostępność miejsc dla dzieci przedszkolnych na terenie gminy (w tym liczbę miejsc podlegającą pod organ prowadzący - Wnioskodawcę) w roku szkolnym poprzedzającym rok rozpoczęcia realizacji projektu; – informacje w zakresie urodzeń dzieci na danym obszarze w ostatnich 3 latach oraz trendy w tym zakresie; – szacowaną brakującą liczbę miejsc w przedszkolach na moment rozpoczęcia realizacji projektu; – szacowany trend w zakresie popytu na miejsca w ośrodkach wychowania przedszkolnego na terenie danej gminy (wzrostowy, stały, malejący) w perspektywie 3-letniej; – procentowe upowszechnienie wychowania przedszkolnego dzieci w danej gminie wg stanu na ostatni zakończony rok szkolny;

	<p>– potrzeby dzieci z niepełnosprawnościami i opis dostępności z uwzględnieniem tych potrzeb.</p> <p>Celem warunku jest wyłonienie projektów, których realizacja z racji zakresu działań przewidzianych w projekcie, przyczyni się do poprawy dostępności do edukacji przedszkolnej czy też wzrostu odsetka dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Konieczne jest przedstawienie przez Wnioskodawcę wiarygodnej analizy w powyższym zakresie w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu. Projekt powinien być odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby związane z dostępnością do miejsc wychowania przedszkolnego na terenach, na których istnieją realne deficyty. Analiza potrzebnie może być oparta tylko na założeniach, lecz powinna być udokumentowana i stanowić dowód znajomości potrzeb grupy docelowej wsparcia oraz uzasadniać konieczność realizacji projektu.</p> <p>Wnioskodawca przeprowadzając przedmiotową analizę powinien oprzeć się na wiarygodnych źródłach informacji (np. najnowszych dostępnych danych GUS, innych danych będących w posiadaniu właściwego dla danej gminy organu) oraz wskazać metodologię, jaką przyjęto przy szacowaniu zadeklarowanych wielkości. Wskazane dane będą weryfikowane w oparciu o dokument pn. <i>Potrzeby jednostek samorządu gminnego w zakresie zwiększenia dostępności miejsc wychowania przedszkolnego w Województwie Podlaskim</i>.</p> <p>Brak analizy w powyższym zakresie skutkować będzie odrzuceniem projektu.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
3.	<p>Dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy wsparta infrastruktura jest dostosowana dla osób niepełnosprawnych.</i></p> <p>W ramach warunku oceniane będzie, czy wsparta infrastruktura dostosowana jest do osób niepełnosprawnych np. podjazdy dla osób niepełnosprawnych, dostosowanie pomieszczeń do osób z niepełnosprawnościami, itp.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>
4.	<p>Budowa nowego obiektu</p> <p><i>Wymogi warunku:</i> <i>Czy w przypadku budowy nowego obiektu udokumentowano brak możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków?</i></p> <p>W ramach warunku oceniane będzie, czy Wnioskodawca udokumentował brak możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków. Analizę zawierającą zapewnienie, iż Wnioskodawca dokonał analizy różnych wariantów oraz że nie posiada innych obiektów, które można byłoby wykorzystać/adoptować należy przedstawić w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu.</p> <p>Warunek będzie oceniany przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w Studium wykonalności/Analizie wykonalności projektu oraz na podstawie pozostałych załączników.</p>